C/2024/3975

21.6.2024.

OBAVIJEST

Smjernice državama članicama o zahtjevima za informacije za srednjoročne fiskalno-strukturne planove i godišnja izvješća o napretku

(C/2024/3975)

Uredbom (EU) 2024/1263 o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i o multilateralnom proračunskom nadzoru i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97 (dalje u tekstu „Uredba”) utvrđeno je da, „kako bi se osigurali djelotvorna provedba i odgovarajuće praćenje [te uredbe], Komisija bi, nakon što zatraži mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora, trebala izdati pravodobne smjernice o informacijama koje države članice trebaju dostaviti u svojim nacionalnim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima i u godišnjim izvješćima o napretku. Te bi smjernice trebalo objaviti”. Ova obavijest sadržava te smjernice. Gospodarski i financijski odbor 7. lipnja 2024. i Komisija ga je primila na znanje.

Ovim se smjernicama državama članicama želi pomoći u primjeni Uredbe (EU) 2024/1263. Za pravno obvezujuće tumačenje prava Unije nadležan je isključivo Sud Europske unije.

DIO A:

ZAHTJEVI ZA INFORMACIJE ZA SREDNJOROČNE FISKALNO-STRUKTURNE PLANOVE

1. Uvod

Ove se smjernice odnose na odredbe Uredbe o sadržaju nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova (dalje u tekstu „srednjoročni planovi” ili samo „planovi”). U njima se državama članicama daju upute za pripremu planova, posebno o tome kako ih pripremiti na način da se zajamči odgovarajuće preuzimanje političke obveze i odgovornosti na nacionalnoj razini uz što manji teret izvješćivanja, o informacijama koje su Komisiji potrebne kako bi procijenila jesu li fiskalne obveze u skladu sa zahtjevima Uredbe, o informacijama koje treba dostaviti o obvezama koje se odnose na ulaganja i reforme kako bi se poduprlo produljenje kretanja fiskalne prilagodbe i o informacijama koje treba uključiti o odgovoru država članica na preporuke za pojedine zemlje (među ostalim u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže) i zajedničkim prioritetima EU-a.

Ove bi smjernice o zahtjevima za informacije za srednjoročne planove trebalo tumačiti zajedno sa smjernicama o godišnjim izvješćima o napretku. Većina je tablica u srednjoročnim planovima i godišnjim izvješćima o napretku slična, ali će obuhvaćati različit broj godina te brojčane podatke različitog statusa (realizacija, procjena, prognoza ili obveze politike) te sadržavati više ili manje pojedinosti.

Kako bi se potaknulo preuzimanje odgovornosti na nacionalnoj razini, u ovim se smjernicama ne utvrđuje strogi model za strukturu planova. Budući da mogu imati različite potrebe za nacionalne svrhe, države članice same mogu odabrati točan nacrt i razinu detaljnosti svojih planova, pod uvjetom da oni sadržavaju informacije propisane Uredbom i razmotrene u ovoj obavijesti. Kako bi se državama članicama pomoglo u pripremi planova, ove smjernice sadržavaju pregled elemenata koje treba uključiti i koji su neophodni kako bi Komisija mogla pravilno procijeniti usklađenost s Uredbom te predloške za tablice koje sadržavaju potrebne informacije. Svaki plan u konačnici bi trebao sadržavati jasno prikazane informacije koje su Vijeću i Komisiji potrebne kako bi mogli utvrditi ispunjava li ciljeve i zahtjeve utvrđene u Uredbi te kako bi se plan mogao potvrditi preporukom Vijeća, čija će se provedba pratiti ([1]).

([1]) Države članice mogu zatražiti pomoć putem Instrumenta za tehničku potporu za razvoj kapaciteta i stručnog znanja u područjima upravljanja javnim financijama relevantnima za izradu planova. To bi moglo uključivati, među ostalim, srednjoročno planiranje proračuna, revizije potrošnje, analizu održivosti duga te izradu fiskalne i makroekonomske statistike.

Obveza koja se odnosi na stopu rasta neto primarnih rashoda koje financira država (dalje u tekstu „neto rashodi”) glavni je element srednjoročnog plana. „Neto rashodi” znači državni rashodi bez izdataka za kamate, diskrecijskih mjera na strani prihoda, rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije, nacionalnih rashoda za sufinanciranje programa koji se financiraju sredstvima Unije, cikličkih elemenata rashoda za naknade za nezaposlenost te jednokratnih i drugih privremenih mjera ([2]). Države članice u planovima se obvezuju zadržati neto rashode u nominalnim vrijednostima ispod godišnjih (a time i kumulativnih ([3])) stopa rasta kojima se osigurava usklađenost sa zahtjevima za održivost duga i poštovanje zaštitnih mjera. Kako bi ispunila tu obvezu, vlada može birati između ograničavanja rashoda i/ili diskrecijskih povećanja prihoda. U srednjoročnom planu trebala bi se razmotriti gospodarska i fiskalna strategija (mjere na strani prihoda i/ili rashoda, ulaganja, strukturne reforme itd.) koja se namjerava provesti radi ispunjenja obveza iz plana. Države članice obično mogu dati više pojedinosti o toj strategiji za prve godine provedbe plana ([4]). U skladu s praksama država članica, u okviru godišnjih proračuna zatim će se potvrditi ili izmijeniti te kvantificirati precizni instrumenti politike kojima će se osigurati poštovanje obveze.

Kontrolni popis za elemente koje treba obuhvatiti u planovima

	Pravna osnova iz Uredbe	Obuhvaćeno odjeljkom:	Obuhvaćeno u tablici:
Višegodišnje kretanje neto rashoda (uključujući poštovanje zaštitnih mjera za otpornost na deficit i održivost duga) te...	Članak 7., članak 8., članak 13. točka (a)	Odjeljci 2.2., 2.4.	Tablica 1a plana, Tablica 4 plana
...temeljne makroekonomske pretpostavke i...	Članak 13. točka (a)	Odjeljci 2.2., 2.3.	Tablica 1b plana, Tablica 2 plana
...planirane fiskalno-strukturne mjere.	Članak 13. točka (a)	Odjeljak 2.6.	Tablica 8 plana
Referentni smjer kretanja ili tehničke informacije koje je dostavila Komisija.	Članak 13. točka (b)	Odjeljak 2.9.	
Ako nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan uključuje kretanje neto rashoda do iznosa koji su viši od onih u referentnom smjeru kretanja koji je izdala Komisija, treba navesti pouzdane ekonomske argumente utemeljene na podacima kojima se objašnjava ta razlika.	Članak 13. točka (b)	Odjeljak 2.9.	
Ulaganja i reforme kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra, osobito u preporukama za pojedine zemlje, i koja doprinose zajedničkim prioritetima Unije.	Članak 13. točka (c)	Odjeljak 2.6.	Tablica 8 plana, Tablica 9 plana
Mjere kojima se odgovara na preporuke za pojedine zemlje koje su relevantne za postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža te upozorenja Komisije i preporuke Vijeća.	Članak 13. točka (d)	Odjeljak 2.6.	Tablica 8 plana, Tablica 9 plana
Učinak već provedenih ulaganja i reformi.	Članak 13. točka (f)	Odjeljci 2.3., 2.4.	

([2]) Vidjeti članak 2. točku 2. Uredbe.

([3]) U skladu s člankom 22. stavkom 2. Uredbe Komisija će uspostaviti kontrolni račun radi praćenja kumulativnih pozitivnih i negativnih odstupanja zabilježenih neto rashoda od kretanja neto rashoda kako ga je utvrdilo Vijeće, koji se vraća u početno stanje nakon što Vijeće potvrdi novi nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan.

([4]) Ako se plan podnosi otprilike u isto vrijeme kao i nacrt godišnjeg proračuna za sljedeću godinu, iznosi navedeni u planu trebali bi biti u skladu s pojedinostima u nacrtu godišnjeg proračuna.

	Pravna osnova iz Uredbe	Obuhvaćeno odjeljkom:	Obuhvaćeno u tablici:
Informacije o glavnim makroekonomskim i proračunskim pretpostavkama,...	Članak 13. točka (g)	Odjeljci- 2.2., 2.3., 2.4.	Tablica 1b plana
…implicitnim i nepredviđenim obvezama,...	Članak 13. točka (g)	Odjeljci- 2.5., 2.7.	Tablica 7 plana
...predviđenoj razini javnih ulaganja koja financira država,...	Članak 13. točka (g)	Odjeljak 2.4.	Tablica 4 plana
...potrebama za javnim ulaganjima, uključujući one povezane sa zajedničkim prioritetima Unije,...	Članak 13. točka (g)	Odjeljak 2.6.	Tablica 10 plana
... savjetovanjima s nacionalnim parlamentima i organiziranom postupku savjetovanja,…	Članak 13. točka (g), članak 11.	Odjeljak 2.1.	
... dosljednosti i, prema potrebi, komplementarnosti s fondovima kohezijske politike i planom za oporavak i otpornost dotične države članice.	Članak 13. točka (g)	Odjeljci 2.1., 2.6.	Tablica 9 plana
Učinak skupa obveza u pogledu reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje na potencijal rasta i otpornosti, fiskalnu održivost i javna ulaganja koja financira država.	Članak 14. stavak 2., članak 13. točka (g)	Odjeljak 2.6.	
Informacije o tome kako se u obvezama u pogledu reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje uzimaju u obzir zajednički prioriteti Unije i relevantne preporuke za pojedine zemlje (uključujući one izdane u okviru postupka u slučaju makroekonomskih neravnoteža) i...	Članak 14. stavak 2.	Odjeljak 2.6.	Tablica 8 plana
...za svaku od tih reformi i ulaganja jasan opis, rokovi i, prema potrebi, pokazatelji.	Članak 14. stavak 3.; članak 13. točka (e)	Odjeljak 2.6.	Tablica 8 plana
Dosljednost skupa obveza u pogledu reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje s obvezama iz odobrenog plana za oporavak i otpornost i sporazuma o partnerstvu dogovorenog u okviru višegodišnjeg financijskog okvira.	Članak 14. stavak 4.	Odjeljak 2.6.	Tablica 8 plana
Ako plan služi kao plan kolektivnog djelovanja u okviru postupka u slučaju prekomjerne neravnoteže/makroekonomske neravnoteže, u njemu se navode konkretne mjere politike koje su provedene ili će se provesti te rokovi za te mjere.	Članak 31.	Odjeljak 2.8.	Tablica 11 plana
Prijelazni aranžmani: obveze iz plana za oporavak i otpornost koje treba uzeti u obzir	Članak 36.	Odjeljak 2.6.	Tablica 8 plana, Tablica 9 plana

2. **Sadržaj plana**

Pri upućivanju na vremenski okvir planova u ovim se smjernicama upotrebljavaju različite konvencije. U tablicama se navodi da je godina T godina podnošenja plana (*godina plana*). Potpuni podaci za godinu T – 1 (zadnja godina s podacima o realizaciji, koja služi kao *referentna godina*) uvijek su potrebni ([5]). Godina T + 1 je *prva cijela godina provedbe plana*. Četverogodišnji plan stoga obuhvaća godine do T + 4 i u njemu se utvrđuje fiskalna obveza (kretanje neto rashoda) do te godine ([6]).

Iako je standardno razdoblje planiranja za plan četiri godine, države članice trebale bi dostaviti planove koji obuhvaćaju pet godina ako bi to dovelo do bolje usklađenosti s njihovim zakonodavnim ciklusom (članak 2. točka 6.). Stoga se u ostatku ovog dokumenta upućivanja na četverogodišnje planove uvijek tumače tako da, prema potrebi, obuhvaćaju i petogodišnje planove ([7]). Plan s produljenim (i stoga postupnijim) kretanjem prilagodbe u razdoblju do sedam godina, koji se temelji na obvezama u pogledu reformi i ulaganja, također obuhvaća četverogodišnje ili petogodišnje razdoblje planiranja.

2.1. *Politička potpora, postupak savjetovanja i komplementarnost s fondovima EU-a*

U planu se navode informacije o postupku savjetovanja organiziranom prije podnošenja plana (članak 11., članak 13. točka (g)). Kako bi se povećalo preuzimanje odgovornosti na nacionalnoj razini, države članice trebale bi u skladu s nacionalnim okvirom provesti postupak savjetovanja s civilnim društvom, socijalnim partnerima, regionalnim tijelima i drugim relevantnim dionicima. Prije podnošenja plana svaka država članica može zatražiti i mišljenje neovisne fiskalne institucije o planu ([8]) i/ili raspraviti nacrt plana s nacionalnim parlamentom. Kao dio prijelaznih odredbi iz članka 36. stavka 1. točke (c), za prvi skup srednjoročnih planova države članice *mogu* provesti javno savjetovanje sa socijalnim partnerima, regionalnim tijelima, organizacijama civilnog društva i drugim relevantnim nacionalnim dionicima.

U planu bi trebalo objasniti dosljednost i, prema potrebi, komplementarnost s kohezijskim fondovima i (tijekom njegova vijeka trajanja) s planom za oporavak i otpornost (članak 13. točka (g)). Pri izradi srednjoročnih planova trebalo bi na odgovarajući način uzeti u obzir ulaganja i reforme u okviru kohezijske politike kao dugoročnu investicijsku politiku proračuna EU-a. U planu bi se moglo na koristan način opisati koja se područja intervencije podupiru iz fondova kohezijske politike te kako planirana ulaganja i reforme doprinose kohezijskim ciljevima. U okviru prijelaznih aranžmana tijekom razdoblja trajanja Mehanizma za oporavak i otpornost u planu bi trebalo objasniti i na koji je način on dosljedan i, prema potrebi, komplementaran s planom za oporavak i otpornost predmetne države članice, a nova ulaganja i reforme u okviru srednjoročnog plana mogli bi se korisno nadovezati na one koji su već provedeni u okviru planova za oporavak i otpornost ili ih poboljšati.

2.2. *Pregled fiskalne obveze i sažetak glavnih makroekonomskih i proračunskih varijabli*

Nakon što se plan ocijeni i potvrdi, kretanje neto rashoda koje Vijeće utvrdi u preporuci jedinstvena je operativna referentna vrijednost za fiskalni nadzor u fazi provedbe. Središnja je fiskalna obveza u okviru plana zadržati neto primarne rashode koje financira država ispod godišnjih (a time i kumulativnih) stopa rasta kojima se osigurava usklađenost sa zahtjevima u pogledu održivosti duga i poštovanje zaštitnih mjera. To je proračunsko ograničenje prema kojem se oblikuje nacionalna fiskalna politika tijekom razdoblja planiranja obuhvaćenog planom. Ta obveza utvrđuje se u tablici 1a plana (članak 13. točka (a)). Ako se plan dostavi u godini T (godina plana), kumulativne stope rasta temelje se na razini neto rashoda u godini T – 1 (referentna godina), posljednjoj godini za koju postoje podaci o realizaciji koje su objavili

([5]) Ako se plan dostavi na početku godine, primjerice od siječnja do ožujka godine T, prije nego što Eurostat i nacionalni zavodi za statistiku objave podatke o realizaciji za godinu T – 1, kumulativne stope rasta primjereno je temeljiti na razinama za godinu T – 2. U takvim slučajevima referentna godina iz tablica u ovim smjernicama trebala bi biti T – 2 (umjesto T – 1).

([6]) U planu bi trebalo navesti isključni datum za podatke i druge informacije uzete u obzir za makroekonomske i proračunske projekcije te koristiti najnovije objavljene podatke dostupne na taj datum.

([7]) U skladu s člankom 15. stavkom 1., vremenski okvir plana u nekim bi slučajevima mogao biti kraći: „Najkasnije 12 mjeseci prije isteka aktualnog nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana država članica može zatražiti da Komisiji dostavi revidirani nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan prije isteka razdoblja obuhvaćenog nacionalnim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planom ako postoje objektivne okolnosti koje onemogućuju njegovu provedbu u tom razdoblju. U tom slučaju revidirani nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan obuhvaća razdoblje koje traje do kraja izvornog razdoblja plana”.

([8]) Ako je dostupno, mišljenje neovisne fiskalne institucije trebalo bi dostaviti Komisiji zajedno sa srednjoročnim planom (vidjeti odjeljak 2.9.).

nacionalni zavodi za statistiku i Eurostat. Četverogodišnjim planom tada se obično obvezuje na godišnje (a time i kumulativne) stope rasta za neto rashode za godinu u kojoj je plan dostavljen (T) i naredne četiri godine: T + 1, T + 2, T + 3 i T + 4 ([9]). Ako plan uključuje kretanje neto rashoda do iznosa koji su viši od onih u referentnom smjeru kretanja koji je izdala Komisija, država članica trebala bi navesti pouzdane ekonomske argumente utemeljene na podacima kojima objašnjava tu razliku (vidjeti i odjeljak 2.9.).

Tablica s obvezama dopunjena je tablicom sa sažetkom projekcija za glavne makroekonomske i proračunske varijable (članak 13. točke (a) i (g)). U tablici 1b plana objedinjene su glavne varijable navedene u drugim tablicama plana (vidjeti u nastavku) koje su potrebne kako bi se procijenilo postižu li se kretanjem neto rashoda predloženim u planu ciljevi održivosti duga i poštuju li se zaštitne mjere.

Tablica 1a plana

Fiskalne obveze

			T – 1	T	T + 1	...	T + 4
	Obveze						
1	Neto primarni rashodi koje financira država	(stopa rasta)		XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2		(kumulativna stopa rasta)		izračunano	izračunano	...	izračunano

Napomene: neto primarne rashode koje financira država trebalo bi iskazati u nominalnim vrijednostima.

Tablica 1b plana

Glavne varijable

			T – 1	T	T + 1	...	T + 4
			stopa rasta	stopa rasta	stopa rasta		stopa rasta
1	Potencijalni BDP	Tablica plana 2, red 26	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2	Deflator BDP-a	Tablica plana 2, red 2	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
			% BDP	% BDP	% BDP		% BDP
3	Neto pozajmljivanje / zaduživanje	Tablica plana 4, red 31	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
4	Strukturni saldo	Tablica plana 4, red 33	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
5	Strukturni primarni saldo	Tablica plana 4, red 34	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
6	Bruto dug	Tablica plana 4, red 35	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
7	Promjena bruto duga	Tablica plana 4, red 36	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %

Napomene: glavne varijable u tablici 1b plana Komisiji i Vijeću omogućuju da prate postižu li se kretanjem neto rashoda predloženim u planu ciljevi i zaštitne mjere za održivost duga. Jedinstvena operativna referentna vrijednost za fiskalnu obvezu država članica izražena je kao stope rasta neto primarnih rashoda koje financira država (vidjeti tablicu 1a plana).

2.3. *Makroekonomske pretpostavke*

Srednjoročni plan trebao bi sadržavati informacije o projekcijama i pretpostavkama o ključnim makroekonomskim varijablama koje su potrebne kako bi se procijenilo poštuju li se pravni zahtjevi u pogledu održivosti duga i zaštitnih mjera (članak 13. točka (a)). To uključuje predviđanja *potencijalnog* rasta BDP-a ([10]) te pretpostavke o deflatoru BDP-a i kamatnim stopama.

Plan bi trebao sadržavati i središnji i vjerojatni scenarij za rast BDP-a (stvarni i nominalni) i, ako je to moguće, dodatne pojedinosti o sastavu projekcija BDP-a. Središnji i vjerojatni scenarij trebao bi biti u skladu s pretpostavkama iz plana (prethodno navedenima), gospodarskom i fiskalnom strategijom opisanom u planu, a posebno fiskalnom prilagodbom koja proizlazi iz obveze za neto rashode. Dodatne pojedinosti o očekivanom sastavu projekcija BDP-a nisu obvezne te su samo indikativne jer će sastav rasta ovisiti o detaljnoj specifikaciji mjera, koja možda neće biti do kraja poznata za sve godine plana ([11]).

([9]) Ako se plan podnese na početku godine, primjerice od siječnja do ožujka godine T, ta godina može poslužiti i kao prva godina fiskalne prilagodbe, a u tom slučaju planom bi se obvezalo na stope rasta neto rashoda za godine od T do T + 3.

([10]) Uzimajući u obzir izniman učinak nedavnih gospodarskih šokova i trenutačnu neizvjesnost u pogledu procjena potencijalnog rasta, države članice mogu upotrebljavati stabilnije vremenske okvire od onih koje proizlaze iz zajednički usuglašene metodologije za prvu skupinu planova, pod uvjetom da je to na odgovarajući način opravdano ekonomskim argumentima i da kumulativni rast tijekom cijelog razdoblja projekcije ostaje općenito usklađen s rezultatima te metodologije (članak 36.).

([11]) Službe Komisije i dalje mogu zahtijevati da se dostave tehničke pojedinosti o takvim varijablama u okviru drugih postupaka, kao što su tehničke razmjene s državama članicama za potrebe Komisijine prognoze.

Makroekonomske pretpostavke, među ostalim o rastu BDP-a, inflaciji i kamatnim stopama, trebale bi biti razborite. Rast realnog i nominalnog BDP-a trebao bi odražavati međudjelovanje fiskalne prilagodbe i gospodarskog rasta te smanjenje proizvodnog jaza. Ako dođe do odstupanja od pretpostavki upotrijebljenih u referentnom smjeru kretanja Komisije, trebalo bi dostaviti dokaze ili uvjerljivo obrazloženje. Konkretno, ako države članice za utvrđivanje pretpostavki o kamatnim stopama i inflaciji upotrebljavaju novije ili drukčije podatke, to bi trebalo dosljedno primijeniti za sve varijable u planu.

Način na koji se nedavno provedene strukturne reforme uzimaju u obzir u projekcijama potencijalnog rasta trebao bi biti razborit. U planovima će možda trebati detaljno razmotriti povezane učinke, osobito ako predviđanja potencijalnog rasta znatno odstupaju od projekcija koje se koriste u referentnom smjeru kretanja Komisije. U tom slučaju ta odstupanja potrebno je potkrijepiti pouzdanim ekonomskim argumentima utemeljenima na podacima kako bi se povećala vjerodostojnost plana.

Očekivani učinak reformi i ulaganja koji još nisu provedeni na gospodarsku aktivnost (*uključujući* one na kojima se temelji produljenje razdoblja fiskalne prilagodbe) ne bi trebalo uzeti u obzir u procjenama potencijalnog BDP-a. Uredbom (članak 13. i uvodna izjava 34.) predviđa se da će se učinak ulaganja i reformi, *nakon što se provedu* u okviru srednjoročnih planova, na odgovarajući način uzeti u obzir u budućnosti, među ostalim pri izradi naknadnih planova. Učinak još neprovedenih reformi i ulaganja *ne* bi trebalo uzeti u obzir u procjenama potencijalnog BDP-a. Iako je potencijalni BDP jedna od najvažnijih varijabli za utvrđivanje raspoloživog fiskalnog prostora, te reforme i ulaganja koji još nisu provedeni doprinijet će postupnijoj fiskalnoj prilagodbi ako ispunjavaju kriterije za produljenje razdoblja prilagodbe iz članka 14. Međutim, informacije o očekivanom učinku reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe trebalo bi zasebno razmotriti (vidjeti odjeljak 2.6.), imajući na umu da je učinak reformi na potencijalni rast teško pouzdano procijeniti u svim okolnostima, a osobito prije nego što se reforme u potpunosti utvrde (što je obično slučaj tek nakon završetka odgovarajućeg zakonodavnog postupka).

Tablica 2 plana

Makroekonomski scenarij

			T – 1	T – 1	T	T + 1	...	T + 4
	BDP	Oznaka ESA	mlrd. NAC	stopa rasta	stopa rasta	stopa rasta		stopa rasta
1	Realni BDP	B.1*g		XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2	Deflator BDP-a			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
3	Nominalni BDP	B.1*g	XX,X	izračunano	izračunano	izračunano	...	izračunano
	Sastavnice realnog BDP-a	Oznaka ESA	mlrd. NAC	stopa rasta	stopa rasta	stopa rasta		stopa rasta
4	Rashodi za osobnu potrošnju	P.3		XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
5	Rashodi za javnu potrošnju	P.3		XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
6	Bruto investicije u fiksni kapital	P.51		XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
7	Promjene zaliha i neto nabava dragocjenosti (% BDP-a)	P.52 + P.53		neobvezno	neobvezno	neobvezno	...	neobvezno
8	Izvoz robe i usluga	P.6		XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
9	Uvoz robe i usluga	P.7		XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
	Doprinos rastu realnog BDP-a							
10	Domaća krajnja potražnja			XX,X	XX,X	neobvezno	...	neobvezno
11	Promjene zaliha i neto nabava dragocjenosti	P.52 + P.53		XX,X	XX,X	neobvezno	...	neobvezno
12	Vanjska bilanca za robu i usluge	B.11		XX,X	XX,X	neobvezno	...	neobvezno
	Deflatori i HIPC			stopa rasta	stopa rasta	stopa rasta		stopa rasta
13	Deflator privatne potrošnje			XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
14	p.m. HIPC			XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
15	Deflator javne potrošnje			XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
16	Deflator ulaganja			XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
17	Deflator izvoznih cijena (roba i usluge)			XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
18	Deflator uvoznih cijena (roba i usluge)			XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
	Tržište rada	Oznaka ESA	razina	stopa rasta	stopa rasta	stopa rasta		stopa rasta
19	Zaposlenost unutar države (1000 osoba, nacionalni računi)		XX,X	XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
20	Prosječni godišnji odrađeni sati po zaposlenoj osobi		XX,X	XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
21	Realni BDP po zaposlenoj osobi			izračunano	izračunano	izračunano	...	izračunano
22	Realni BDP po satu rada			izračunano	izračunano	izračunano	...	izračunano
23	Naknade zaposlenicima (u milijardama NAC)	D.1	XX,X	XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
24	Naknada po zaposleniku (= 23 / 19)		izračunano	izračunano	izračunano	izračunano	...	izračunano
				%	%	%		%
25	Stopa nezaposlenosti: %			XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
	Potencijalni BDP i sastavnice			stopa rasta	stopa rasta	stopa rasta		stopa rasta
26	Potencijalni BDP			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
	Doprinos potencijalnom rastu							
27	Rad			XX,X	XX,X	neobvezno	...	neobvezno
28	Kapital			XX,X	XX,X	neobvezno	...	neobvezno
29	Ukupna faktorska produktivnost			XX,X	XX,X	neobvezno	...	neobvezno
				% pot. BDP	% pot. BDP	% pot. BDP		% pot. BDP
30	Proizvodni jaz			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %

Napomena: ako se plan dostavi prije nego što Eurostat i nacionalni zavodi za statistiku objave podatke o realizaciji za godinu T – 1, referentna godina trebala bi biti T – 2 (umjesto T – 1). Kratica „mlrd. NAC" odnosi se na nacionalnu valutu u milijardama.

U srednjoročnom planu trebalo bi navesti vanjske pretpostavke na kojima se temelje makroekonomske i proračunske projekcije (Tablica 3 plana).

Tablica 3 plana

Vanjske pretpostavke

			T – 1	T	T + 1	...	T + 4
1	Kratkoročna kamatna stopa	(%, godišnji prosjek)	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2	Dugoročna kamatna stopa	(%, godišnji prosjek)	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
3	Tečaj USD/EUR	(godišnji prosjek)	XX,X	XX,X	neobvezno	...	neobvezno
4	Tečaj NAC/EUR (samo za države članice koje nisu članice europodručja)	(godišnji prosjek)	XX,X	XX,X	neobvezno	...	neobvezno
5	Svjetski realni BDP (bez EU-a)	(stopa rasta)	XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
6	Realni BDP EU-a	(stopa rasta)	XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
7	Količina svjetskog uvoza bez EU-a	(stopa rasta)	XX,X %	XX,X %	neobvezno	...	neobvezno
8	Cijene nafte	(Brent, USD/barel)	XX,X	XX,X	neobvezno	...	neobvezno

2.4. *Proračunske projekcije*

Kako je prethodno navedeno, stopa rasta neto rashoda najvažnija je obveza iz plana za fiskalnu politiku u srednjoročnom razdoblju. Godišnje (a time i kumulativne) stope rasta na koje se vlada obvezala u planu čine proračunsko ograničenje prema kojem se oblikuje nacionalna fiskalna politika tijekom razdoblja planiranja obuhvaćenog planom. Stopa rasta neto rashoda stoga će biti jedinstvena operativna referentna vrijednost za procjenu provedbe i pokretanje provedbenih mjera ([12]).

U tekstu plana trebalo bi se osvrnuti na gospodarsku i fiskalnu strategiju za razdoblje obuhvaćeno planom na kojima se temelji povezana fiskalna prilagodba. Konkretno, države članice trebale bi opisati ukupni sastav fiskalne prilagodbe, šire politike prihoda i rashoda koje namjeravaju provoditi kako bi postigle prilagodbu i, ako je to moguće, navesti okvirni skup mjera politike onoliko detaljno koliko je to moguće u trenutku podnošenja ([13]). Države članice možda bi mogle navesti posebne mjere na strani rashoda i prihoda kojima će se osigurati da obveza neto rashoda bude ispunjena tijekom razdoblja obuhvaćenog planom. Iako će se procjena iz plana temeljiti na rastu neto rashoda i poštovanju zahtjeva iz Uredbe, pojedinosti o indikativnom skupu mjera politike doprinijele bi vjerodostojnosti plana i smanjile provedbene rizike. O gospodarskoj i fiskalnoj strategiji plana, kao i o svim pojedinostima o okvirnim mjerama politike, raspravlja se u okviru tehničkih dijaloga s Komisijom. Točna specifikacija relevantnih mjera politike zatim se potvrđuje ili prilagođava i kvantificira u godišnjim proračunima.

Proračunske projekcije u planu trebale bi biti usmjerene na ključne proračunske parametre (kao što su ukupni deficit i dug) ([14]). Ti parametri trebali bi biti u skladu s proračunskim obvezama i glavnim makroekonomskim pretpostavkama (kao što su potencijalni BDP, BDP, kretanja cijena, kamatne stope itd.). Osim stope rasta neto rashoda, deficita i duga, u srednjoročnom planu trebalo bi izvijestiti o planiranim javnim ulaganjima koja financira država (članak 13. točka (g)) i izdacima za kamate. Za godine T − 1 i T u tablicama 4 i 5 plana trebalo bi navesti i procijenjeni proračunski učinak mjera na strani prihoda ([15]) i jednokratnih mjera (na strani prihoda i rashoda). U tablicu 5 plana mogu se uključiti i mjere na strani rashoda (osim jednokratnih), ali to nije obvezno. U planu bi trebalo detaljnije opisati i jednokratne mjere.

Neto rashodi ne uključuju nacionalne rashode za sufinanciranje programa koje financira Unija. Nacionalno sufinanciranje programa koje financira Unija odnosi se na one fondove EU-a kojima se financiraju programi koje sufinanciraju države članice, pri čemu odgovarajuća uredba o osnivanju fonda uključuje zahtjev o nacionalnom sufinanciranju, na temelju kojeg nastaju rashodi opće države kako su zabilježeni u nacionalnim računima. U okviru trenutačnog višegodišnjeg financijskog okvira (za razdoblje 2021. – 2027.) nacionalno sufinanciranje koje je obuhvaćeno navedenom definicijom, a relevantno je za provedbu Uredbe jesu nacionalni rashodi opće države za sufinanciranje programa u okviru osam fondova obuhvaćenih Uredbom o zajedničkim odredbama ([16]), Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj i Instrumenta za povezivanje Europe. Time se ne prejudicira struktura budućih višegodišnjih financijskih

([12]) Odstupanja od kretanja neto rashoda koje preporučuje Vijeće evidentirat će se na kontrolnom računu kojim upravlja Komisija.

([13]) Države članice koje zatraže izuzeće od klauzule kojom se izbjegava prilagodba pri kraju razdoblja (članak 36. stavak 1. točka (e)) trebale bi izvješćivati i o planiranim rashodima koji se financiraju zajmovima u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost.

([14]) Kad se uspoređuju odgovarajuće brojke, važno je imati na umu razlike između brojki koje se odnose na ukupni deficit i dug u planovima za godine do T + 4 i brojki iz prognoza Komisije. Osoblje Komisije u prognozu Komisije uključuje samo učinak mjera koje su dovoljno određene i vjerodostojno najavljene. U planovima je potrebno kvantificirati samo fiskalne prilagodbe (dok je kvantifikacija detaljnih politika prihoda i rashoda neobvezna). Drugim riječima, proračunske projekcije u planovima temelje se na fiskalnoj prilagodbi čak i prije utvrđivanja i najave detaljnih mjera.

([15]) Podaci o diskrecijskim mjerama na strani rashoda po definiciji nisu potrebni za izračun pokazatelja rasta neto rashoda. *Neto* rashodi izračunavaju se na temelju kretanja ukupnih rashoda *bez mjera na strani prihoda*. Zbog toga su mjere na strani prihoda izričito uključene u izvještajne tablice. Međutim, to ne znači da je novi okvir osmišljen tako da daje prednost prilagodbi na temelju prihoda ili rashoda, već to jednostavno proizlazi iz načina na koji su definirani neto rashodi (tj. rashodi *bez* diskrecijskih mjera na strani prihoda).

([16]) Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike SL L 231, 30.6.2021., str. 159..

okvira. Tih deset fondova zajedno čine makroekonomske relevantne izdatke za nacionalno sufinanciranje opće države. Nacionalno sufinanciranje iz privatnog sektora nije relevantno za isključenje iz pokazatelja neto rashoda. Razina nacionalnog sufinanciranja relevantna za Uredbu (tj. iznosi koje treba oduzeti od ukupnih neto rashoda) trebala bi se temeljiti na podacima o realizaciji koje je potvrdio Eurostat i biti ograničena na obveze nacionalnog sufinanciranja utvrđene u relevantnim sporazumima između država članica i institucija EU-a. Podaci o nacionalnom sufinanciranju za godinu T – 1 u tablici 4 plana trebali bi odgovarati iznosima koji su prijavljeni Eurostatu i koje je on potvrdio ([17]).

Tablica 4 plana

Proračunske projekcije

			T – 1	T – 1	T	T + 1	...	T + 4
	Prihodi	Oznaka ESA	mlrd. NAC	% BDP	% BDP	% BDP		% BDP
1	Porezi na proizvodnju i uvoz	D.2	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
2	Tekući porezi na dohodak, bogatstvo i sl.	D.5	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
3	Doprinosi za socijalno osiguranje	D.61	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
4	Ostali tekući prihodi	(P.11 + P.12 + P.131) + D.39 + D.4 + D.7	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
5	Porezi na kapital	D.91	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
6	Ostali kapitalni prihodi	D.92 + D.99	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
7	Ukupni rashodi (= 1+2+3+4+5+6)	TR	izračunano	izračunano	izračunano		...	
8	Od toga: Prijenosi iz EU-a (**obračunani prihodi, nenovčani**)	D.7EU + D.9EU	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
9	Ukupni prihodi osim prijenosa iz EU-a (= 7-8)		izračunano	izračunano	izračunano		...	
10	p.m Mjere na strani prihoda (povećanja, isključujući mjere financirane sredstvima EU-a)		XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
11	p.m. Jednokratni prihodi uključeni u projekcije (razine, isključujući mjere financirane sredstvima EU-a)		XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
	Rashodi	Oznaka ESA	mlrd. NAC	% BDP	% BDP	% BDP		% BDP
12	Naknade zaposlenicima	D.1	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
13	Intermedijarna potrošnja	P.2	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
14	Rashodi za kamate	D.41	XX,X	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
15	Socijalne naknade osim socijalnih transfera u naravi	D.62	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
16	Socijalni transferi u naravi preko tržišnih proizvođača	D.632	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
17	Subvencije	D.3	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
18	Ostali tekući rashodi	D.29 + (D.4-D.41) + D.5 + D.7 + D.8	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
19	Bruto investicije u fiksni kapital	P.51	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
20	Od čega: Javna ulaganja koja financira država		XX,X	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
21	Prijenosi kapitala	D.9	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
22	Ostali kapitalni izdaci	P.52 + P.53 + NP	XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
23	Ukupni rashodi (= 12+13+14+15+16+17+18+19+21+22)	TE	izračunano	izračunano	izračunano		...	
24	Od čega: rashodi financirani prijenosima iz EU-a G122 (= 8)	D.7EU + D.9EU	izračunano	izračunano	izračunano		...	
25	Rashodi koje financira država (23-24)		izračunano	izračunano	izračunano			
26	p.m. Nacionalno sufinanciranje programa koje financira Unija		XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
27	p.m. Ciklična sastavnica naknada za nezaposlenost		XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
28	p.m. Jednokratni rashodi uključeni u projekcije (razine, isključujući mjere financirane sredstvima EU-a)		XX,X	XX,X %	XX,X %		...	
29	Neto primarni rashodi koje financira država (prije mjera na strani prihoda) (= 25-26-27-28-14)		izračunano	izračunano	izračunano		...	
	Neto primarni rashodi koje financira država				stopa rasta	stopa rasta		stopa rasta
30	Rast neto primarnih rashoda koje financira država	Tablica plana 1a, red 1			ponovljeno	ponovljeno	...	ponovljeno
	Salda	Oznaka ESA	mlrd. NAC	% BDP	% BDP	% BDP		% BDP
31	Neto pozajmljivanje/zaduživanje (= 7-23)	B.9	XX,X	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
32	Primarni saldo (= 31-14)	B.9 – D.41p	izračunano	izračunano	izračunano	izračunano	...	izračunano
	Ciklička prilagodba			% BDP	% BDP	% BDP		% BDP
33	Strukturni saldo			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
34	Strukturni primarni saldo			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
	Dug		mlrd. NAC	% BDP	% BDP	% BDP		% BDP
35	Bruto dug		XX,X	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
36	Promjena bruto duga		XX,X	XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
37	Doprinosi promjenama bruto duga							
38	Primarni saldo (= minus 32)			izračunano	izračunano	izračunano	...	izračunano
39	Efekt grude snijega			izračunano	izračunano	izračunano	...	izračunano
40	Rashodi za kamate (= 14)			ponovljeno	ponovljeno	ponovljeno	...	ponovljeno
41	Rast			izračunano	izračunano	izračunano	...	izračunano
42	Inflacija			izračunano	izračunano	izračunano	...	izračunano
43	Prilagodba stanja i tokova (= 36-38-39)			izračunano	izračunano	izračunano	...	izračunano
				%	%	%		%
44	p.m. Implicitna kamatna stopa na dug (= 14 / DEBT(t-1))			XX,X %	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %

Napomena: ako se plan dostavi prije nego što Eurostat i nacionalni zavodi za statistiku objave podatke o realizaciji za godinu T – 1, referentna godina trebala bi biti T – 2 (umjesto T – 1). Redak 30 „Rast neto primarnih rashoda koje financira država" može se izračunati primjenom sljedeće formule: $e_t = \frac{NE_t - REV_t}{NE_{t-1}} - 1 = \frac{(NE_t \,/\, GDP_t) - (REV_t \,/\, GDP_t)}{(NE_{t-1} \,/\, GDP_{t-1})} * (1 + g_t) - 1$, pri čemu je e_t rast neto primarnih rashoda koje financira država (redak 30 tablice 4 plana) za godinu t, $NE_t \,/\, GDP_t$ $NE_{t-1} \,/\, GDP_{t-1}$ su neto

([17]) Eurostat i statistička zajednica u bliskoj suradnji s nacionalnim proračunskim tijelima uspostavit će okvir za izvješćivanje država članica o statističkim podacima o nacionalnom sufinanciranju programa koje financira Unija a koji su potrebni za provedbu Uredbe i koje Eurostat u trenutku objave ove obavijesti još nije prikupio. Države članice u početku se mogu oslanjati na procjene dok se ne uspostavi okvir za prikupljanje i pružanje takvih podataka.

primarni rashodi koje financira država (prije mjera na strani prihoda) kao udio u BDP-u u godinama t odnosno $t - 1$ (redak 29 tablice 4 plana), REV_t / GDP_t su mjere na strani prihoda kao udio u BDP-u u godini t (redak 10 tablice 4 plana), a g_t je stopa rasta nominalnog BDP-a u godini t (redak 3 tablice 2 plana).

Tablica 5 plana

Procijenjeni učinak diskrecijskih mjera na strani prihoda

	Naziv/opis mjere	Jednokratne	Rashod/prihod	Podsektor:		T – 1	T	T + 1	...	T + 4
					Oznaka ESA	% BDP	% BDP	% BDP		% BDP
1	Mjera 1	Da	Rashodi	neobvezno	Oznaka	XX,X %	XX,X %		...	
...	...	...	...	...	...	...	...		...	
X	Mjera X	Ne	Prihodi	neobvezno	Oznaka	XX,X %	XX,X %		...	
(z)	UKUPNO					izračunano	izračunano		...	

Napomena: isključujući mjere koje financira EU. Za svaku mjeru trebalo bi navesti povećanje koje ona podrazumijeva. Jednokratne mjere uvijek treba bilježiti kao da imaju učinak od +/–X u godini prvog proračunskog učinka i –/+X u sljedećoj godini, tj. sveukupni učinak na razini prihoda i rashoda u dvije uzastopne godine jednak je nuli. Povećanje rashoda i prihoda trebalo bi navesti s pozitivnim, a njihovo smanjenje s negativnim predznakom. Ako se plan dostavi prije nego što Eurostat i nacionalni zavodi za statistiku objave podatke o realizaciji za godinu T – 1, referentna godina trebala bi biti T – 2 (umjesto T – 1).

Države članice pozivaju se i da u tablici dobrovoljno navedu mjere na strani prihoda i rashoda koje namjeravaju provoditi u skladu sa svojom okvirnom gospodarskom i fiskalnom strategijom (tablica 6 plana). Ako je dostupna, mogu navesti i kvantifikaciju očekivanih fiskalnih učinaka, koja će se zatim potvrditi ili revidirati u godišnjim proračunima.

Tablica 6 plana

Okvirne mjere na strani prihoda i rashoda predviđene planom

	Naziv/opis mjere	Učinak na prihode ili rashode	Planirani datum provedbe
1	Mjera 1	neobvezno	TROMJESEČJE X 20XX.
...	...	....	...
X	Mjera X	neobvezno	TROMJESEČJE X 20XX.

2.5. *Projekcije duga*

Pri procjeni planova Komisija bi *za sve države članice* trebala ispitati je li obveza za neto rashode u skladu sa zahtjevima i zaštitnim mjerama uključenima u zakonodavstvo ili osigurava li se njome zadržavanje duga i deficita na razboritim razinama u srednjoročnom razdoblju (članak 16.). U tom kontekstu (i u skladu s člankom 13.) u planovima bi trebalo navesti (tablica 7a) projekcije duga i deficita te glavne temeljne makroekonomske pretpostavke do deset godina nakon završetka razdoblja prilagodbe (T + 14 za četverogodišnje planove, do T + 17 u slučaju produljenja).

Tablica 7a plana

Projekcije duga i ukupnog salda te glavne temeljne pretpostavke (*u okviru planiranog fiskalnog kretanja*)

Za sve države članice:

			T – 1		T + 4	T + 5	...	T + 14/17
1	Bruto dug	Tablica 4 plana, redak 35 (% BDP)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
2	Saldo opće države	Tablica 4 plana, redak 31 (% BDP)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
3	Strukturni primarni saldo	Tablica 4 plana, redak 34 (% pot. BDP)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
4	Ciklička komponenta	(% pot. BDP)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
5	Jednokratne mjere	(% BDP)	izračunano	...	izračunano	izračunano	...	izračunano
6	Rashodi za kamate	Tablica 4 plana, redak 14 (% BDP)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
7	Dugoročna kamatna stopa	Tablica 3 plana, redak 1. (%)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
8	Kratkoročna kamatna stopa	Tablica 3 plana, redak 2. (%)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
9	Implicitna prosječna kamatna stopa	Tablica 4 plana, redak 44 (%)	ponovljeno	...	izračunano	izračunano	...	izračunano
10	Prilagodba stanja i tokova	Tablica 4 plana, redak 43 (% BDP)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
11	Potencijalni BDP	Tablica 2 plana, redak 26 (stopa rasta)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
12	Realni BDP	Tablica 2 plana, redak 1. (stopa rasta)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
13	Deflator BDP-a	Tablica 2 plana, redak 2. (stopa rasta)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
14	Nominalni BDP	Tablica 2 plana, redak 3. (stopa rasta)	izračunano	...	izračunano	izračunano	...	izračunano

Napomena: ako se plan dostavi prije nego što Eurostat i nacionalni zavodi za statistiku objave podatke o realizaciji za godinu T – 1, referentna godina trebala bi biti T – 2 (umjesto T – 1).

***Za države članice za koje Komisija priprema referentni smjer kretanja* planovi bi trebali uključivati i analizu osjetljivosti kojom se dokazuje da se predviđeni dug *uvjerljivo* smanjuje ili zadržava na razboritoj razini.** Ta bi se analiza osjetljivosti trebala temeljiti na zajedničkoj metodologiji (tj. standardna deterministička testiranja otpornosti na stres i stohastička analiza – članak 10.) (tablica 7b plana) ([18]).

Tablica 7b plana

Projekcije duga i glavne varijable izložene pritisku, deterministički scenariji i stohastičke simulacije

Samo za države članice za koje Komisija priprema referentni smjer kretanja

	Scenarij financijskog stresa		T – 1		T + 4	T + 5	...	T + 14/17
1	Bruto dug	Tablica 4 plana, redak 35 (% BDP)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
2	Dugoročna kamatna stopa	Tablica 3 plana, redak 1. (%)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
3	Kratkoročna kamatna stopa	Tablica 3 plana, redak 2. (%)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
	Scenarij nižeg strukturnog primarnog salda		**T – 1**		**T + 4**	**T + 5**	**...**	**T + 14/17**
4	Bruto dug	Tablica 4 plana, redak 35 (% BDP)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
5	Strukturni primarni saldo	Tablica 4 plana, redak 34 (% pot. BDP)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
	Scenarij s nepovoljnom razlikom između kamatne stope i stope rasta		**T – 1**		**T + 4**	**T + 5**	**...**	**T + 14/17**
6	Bruto dug	Tablica 4 plana, redak 35 (% BDP)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
7	Dugoročna kamatna stopa	Tablica 3 plana, redak 1. (%)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
8	Kratkoročna kamatna stopa	Tablica 3 plana, redak 2. (%)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
9	Realni BDP	Tablica 2 plana, redak 1. (stopa rasta)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
10	Potencijalni BDP	Tablica 2 plana, redak 26 (stopa rasta)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
	Stohastičke simulacije							
11	Vjerojatnost da će dug biti ispod svoje vrijednosti u T + 4/7	(%)	XX,X %					

Napomena: ako se plan dostavi prije nego što Eurostat i nacionalni zavodi za statistiku objave podatke o realizaciji za godinu T – 1, referentna godina trebala bi biti T – 2 (umjesto T – 1).

Ako su u planu prikazane veće stope rasta neto rashoda nego u referentnom smjeru kretanja ili tehničkim informacijama ili ako su temeljne pretpostavke povoljnije od zajedničkih pretpostavki ([19]), države članice trebale bi dostaviti detaljniji opis temeljnih makroekonomskih pretpostavki. To je dodatno izvješćivanje potrebno kako bi Komisija provjerila mogu li pouzdani gospodarski dokazi utemeljeni na podacima objasniti razliku u odnosu na referentni smjer kretanja (članak 13.) ili, općenitije, u odnosu na okvir za srednjoročne projekcije državnog duga (uvodna izjava 25.) te kako bi mogla na odgovarajući način ispitati jesu li zahtjevi ispunjeni (članak 16.). To uključuje i. informacije o osnovnom scenariju „bez promjene fiskalne politike" na kojem se temelji plan (tablica 7c plana), tj. osnovnom smjeru kretanja bez

([18]) Projekcije i pretpostavke na kojima se temelje referentni smjerovi kretanja Komisija priopćavaju se zajedno s referentnim smjerovima kretanja.

([19]) U skladu s člankom 9. stavkom 1. točkama (a) i (b) Komisija u okviru prethodnih smjernica svoje temeljne pretpostavke dostavlja *svim državama članicama*.

prilagodbe, što konkretno znači stalni strukturni primarni saldo bez promjena troškova starenja stanovništva od prve pune godine provedbe plana ([20]) i ii. informacije o temeljnim pretpostavkama o ročnoj strukturi duga, stopi otkupa i rokovima dospijeća za izdavanje novih dužničkih instrumenata (tablica 7d plana) ([21]). To je dodatno izvješćivanje potrebno kako bi Komisija mogla replicirati projekcije država članica i procijeniti jesu li ispunjeni zahtjevi iz članka 15. i jesu li razlike u odnosu na referentne smjerove kretanja ili odstupanja od zajedničkih pretpostavki opravdane.

Tablica 7c plana

Projekcije duga i ukupnog salda i temeljne pretpostavke (*u okviru osnovnog scenarija „bez promjene fiskalne politike”*)

Samo za države članice s kretanjem neto rashoda do iznosa koji su viši od onih u referentnom smjeru kretanja ili tehničkim informacijama ili u slučajevima u kojima su temeljne pretpostavke povoljnije od zajedničkih.

			T – 1		T + 4	T + 5	...	T + 14/17
1	Bruto dug	Tablica 4 plana, redak 35 (% BDP)	ponovljeno	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
2	Saldo opće države	Tablica 4 plana, redak 31 (% BDP)	ponovljeno	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
3	Strukturni primarni saldo	Tablica 4 plana, redak 34 (% pot. BDP)	ponovljeno	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
4	Ciklička komponenta	(% pot. BDP)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
5	Rashodi za kamate	Tablica 4 plana, redak 14 (% BDP)	ponovljeno	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
6	Dugoročna kamatna stopa	Tablica 3 plana, redak 1. (%)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
7	Kratkoročna kamatna stopa	Tablica 3 plana, redak 2. (%)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
8	Implicitna prosječna kamatna stopa	Tablica 4 plana, redak 44 (%)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
9	Potencijalni BDP	Tablica 2 plana, redak 26 (stopa rasta)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
10	Realni BDP	Tablica 2 plana, redak 1. (stopa rasta)	ponovljeno	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
11	Deflator BDP-a	Tablica 2 plana, redak 2. (stopa rasta)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
12	Nominalni BDP	Tablica 2 plana, redak 3. (stopa rasta)	izračunano	...	izračunano	izračunano	...	izračunano
13	Fiskalni multiplikator	(%)	XX,X % *(trebalo bi biti konstantno)*					

Napomena: ako se plan dostavi prije nego što Eurostat i nacionalni zavodi za statistiku objave podatke o realizaciji za godinu T – 1, referentna godina trebala bi biti T – 2 (umjesto T – 1).

Tablica 7d plana

Projekcije duga i dodatne pretpostavke (*u skladu s predviđenim smjerom fiskalnog kretanja*)

Samo za države članice s kretanjem neto rashoda do iznosa koji su viši od onih u referentnom smjeru kretanja ili tehničkim informacijama ili u slučajevima u kojima su temeljne pretpostavke povoljnije od zajedničkih.

			T – 1		T + 4	T + 5	...	T + 14/17
1	Bruto dug	Tablica 4 plana, redak 35 (% BDP)	ponovljeno	...	ponovljeno	XX,X %	...	XX,X %
2	Dugoročni dug za koji je rok otplate produljen	(% BDP)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
3	Kratkoročni dug za koji je rok otplate produljen	(% BDP)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
4	Novi dugoročni dug	(% BDP)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %
5	Novi kratkoročni dug	(% BDP)	XX,X %	...	XX,X %	XX,X %	...	XX,X %

Napomena: ako se plan dostavi prije nego što Eurostat i nacionalni zavodi za statistiku objave podatke o realizaciji za godinu T – 1, referentna godina trebala bi biti T – 2 (umjesto T – 1).

([20]) Vidjeti konvenciju na početku odjeljka 2.
([21]) Ta predviđanja i pretpostavke uključene su u tablice koje dostavlja Komisija.

2.6. *Informacije o reformama i ulaganjima*

Sve države članice u planu bi trebale navesti informacije o ključnim reformama i ulaganjima za naredne godine (članak 13.). U planu bi trebalo objasniti kako će se zajamčiti provedba ulaganja i reformi kojima se odgovara na relevantne ([22]) preporuke za pojedinu zemlju upućene predmetnoj državi članici (uključujući, ako je primjenjivo, preporuke izdane u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže) te ulaganja i reformi koji se odnose na zajedničke prioritete Unije ([23]), i, ako je primjenjivo, upozorenja Komisije ili preporuke Vijeća na temelju članka 121. stavka 4. UFEU-a. To uključuje, na primjer, mjere u području socijalne sigurnosti, zdravstva, obrazovanja i osposobljavanja, mirovinskog sustava i tržišta rada, reforme tržišta proizvoda, porezne reforme, istraživanje i razvoj, promicanje politika ili velika ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju ([24]), a posebno one mjere koje su države članice navele u svojim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima i nacionalnim strateškim planovima za digitalno desetljeće. U planu bi trebalo navesti kako te reforme i ulaganja prate relevantne preporuke za pojedinu zemlju i uzimaju u obzir relevantni zajednički prioriteti Unije. Kako bi se to dopunilo, trebalo bi opisati potrebe za javnim ulaganjima, uključujući one povezane sa zajedničkim prioritetima Unije (članak 13. točka (g)). Države članice potiču se i da u posebnom dijelu plana osvrnu na učinak koje će reforme i ulaganja imati na gospodarsku aktivnost, otpornost i održivost ([25]).

Ako je primjenjivo, plan bi trebao sadržavati dodatne pojedinosti o ključnim reformama i ulaganjima na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe, uključujući fiskalne strukturne mjere (članak 13.) ([26]). Oni mogu biti dodatak ili podskup reformi i ulaganja predstavljenih u skladu s člankom 13. Trebali bi ispunjavati i posebne dodatne kriterije za produljenje, kako je navedeno u članku 14. Na primjer, mogle bi se uključiti mjere u području zdravstva, mirovinskog osiguranja, tržišta rada i vještina, reforme za jačanje tržišnog natjecanja, preusmjeravanje poreza ili mjere za poboljšanje porezne discipline, istraživanje i razvoj, promicanje politika ili ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju. Tekst plana trebao bi obuhvaćati sljedeće elemente kako bi se dokazala usklađenost s člankom 14.:

i. procjenu učinka skupa reformi i ulaganja na kojima se temelji zahtjev za produljenje na a) održivo poboljšanje potencijala rasta i otpornosti gospodarstva predmetne države članice, na temelju vjerodostojnih i razboritih pretpostavki, b) podupiranje fiskalne održivosti, uz strukturno poboljšanje javnih financija u srednjoročnom razdoblju, primjerice smanjenjem udjela javnih rashoda u BDP-u ili povećanjem udjela javnih prihoda u BDP-u i c) osiguravanje da planirana ukupna razina javnih ulaganja koja financira država tijekom trajanja srednjoročnog plana nije niža od srednjoročne razine prije razdoblja tog plana, uzimajući u obzir opseg i razmjer konkretnih poteškoća na koje nailazi pojedina zemlja, prema potrebi uključujući podatke i projekcije ([27]);

ii. objašnjenje načina na koji će planirani skup reformi i ulaganja doprinijeti ostvarivanju zajedničkih prioriteta Unije i preporuka za pojedinu zemlju (uključujući, ako je primjenjivo, preporuke izdane u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže);

iii. informacije o glavnom cilju svake mjere, najvažnijim koracima koje bi trebalo poduzeti kako bi se postigao cilj, povezane rokove i, prema potrebi, pokazatelje ili druge elemente koji mogu pomoći u procjeni provedbe;

([22]) Preporuke po pojedinim zemljama trebale bi se smatrati „relevantnima" sve dok država članica ne postigne „potpun" ili „znatan" napredak u njihovoj provedbi u smislu postupka nadzora u okviru europskog semestra.

([23]) U skladu s člankom 13. točkom (c) Uredbe u planu bi trebalo objasniti kako će se obuhvatiti sljedeći zajednički prioriteti Unije: i. pravedna zelena i digitalna tranzicija, uključujući usklađenost s Europskim zakonom o klimi, ii. socijalna i gospodarska otpornost, uključujući europski stup socijalnih prava, iii. energetska sigurnost i iv. prema potrebi izgradnja obrambenih sposobnosti.

([24]) Za osmišljavanje i provedbu svih navedenih mjera države članice mogu zatražiti pomoć u okviru Instrumenta za tehničku potporu.

([25]) Vidjeti odjeljke 2.3. i 2.4. za upute o uključivanju ili neuključivanju učinka reformi i ulaganja u projekcije potencijalnog BDP-a.

([26]) Sve obveze u pogledu reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe trebale bi ispunjavati kriterije iz članka 14. stavka 3., među ostalim biti dovoljno detaljne, usredotočene na početak razdoblja, vremenski ograničene i provjerljive.

([27]) Referentno razdoblje za srednjoročnu razinu ulaganja trebalo bi obuhvaćati posljednje četiri godine prije početka srednjoročnog plana, osim ako se u planu na temelju pouzdanog obrazloženja predlaže drukčiji vremenski okvir. Tu brojku stoga bi trebalo navesti u tekstu plana.

iv. objašnjenje načina na koji je skup reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje u skladu s obvezama iz programa u okviru sporazuma o partnerstvu dogovorenih u višegodišnjem financijskom okviru ([28]).

Relevantne reforme i ulaganja trebalo bi navesti u jednoj od dvije tablice. O reformama i ulaganjima na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe u skladu s člankom 14. trebalo bi izvijestiti u tablici 8 plana. Sve druge reforme i ulaganja prikazane u skladu s člankom 13. trebalo bi navesti u tablici 9 plana ([29]). Tablice 8 i 9 plana trebale bi sadržavati poseban stupac u kojem se navodi podupire li se reforma ili ulaganje u okviru sporazumâ o partnerstvu predmetne zemlje.

U planu bi trebalo opisati mjere koje država članica poduzima za provedbu preporuka koje su joj upućene u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže (članak 13. točka (d)). Ako je primjenjivo, u planu bi na jasan, integriran i lako prepoznatljiv način trebalo opisati mjere koje država članica poduzima ili planira poduzeti kako bi uklonila neravnoteže ili prekomjerne neravnoteže.

Plan bi trebao sadržavati informacije o vezama između planiranih reformi i ulaganja i onih koji su već obuhvaćeni planovima za oporavak i otpornost. Radi dosljednosti i komplementarnosti s planovima za oporavak i otpornost u planu bi trebalo objasniti veze između planiranih reformi i ulaganja i onih koji su već uključeni u nacionalne planove za oporavak i otpornost.

Tijekom trajanja Mehanizma za oporavak i otpornost (RRF) obveze uključene u planove za oporavak i otpornost uzimaju se u obzir za produljenje razdoblja prilagodbe, pod određenim uvjetima (članak 36. stavak 1. točka (d)). Konkretno, u planu bi trebalo objasniti i kako je skup reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje u skladu s obvezama iz odobrenog plana za oporavak i otpornost (članak 14. stavak 4.). Srednjoročni planovi mogli bi biti i prilika za daljnje jačanje obveza u pogledu reformi i ulaganja iz plana za oporavak i otpornost. Tijekom trajanja Mehanizma za oporavak i otpornost u tablicama 8 i 9 plana trebalo bi navesti i jesu li reforma ili ulaganje uključeni u plan za oporavak i otpornost (u posebnom stupcu o sporazumima o partnerstvu).

Tablica 8 plana

Reforme i ulaganja na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe

		RRF/PA	Ključni koraci	Preporuka	Zajednički prioriteti	Glavni cilj	Datum provedbe	Pokazatelji za cilj
1	Ulaganje/reforma A	„XX"	Prvi korak ... Korak Z	Preporuka za pojedinu zemlju X.X; preporuka X	„XX"	„XX"	TROMJESEČJE X 20XX. ... TROMJESEČJE X 20XX.	„XX" ... „XX"
...	...	...	...	...	...	...	...	...
X	Ulaganje/reforma X	„XX"	Prvi korak ... Korak Z	Preporuka za pojedinu zemlju X.X	„XX"	„XX"	TROMJESEČJE X 20XX. ... TROMJESEČJE X 20XX.	„XX" ... „XX"

Napomena: u stupcu „RRF/PA" trebalo bi navesti „RRF" ako je reforma/ulaganje ujedno dio plana za oporavak i otpornost države članice, „PA" (sporazum o partnerstvu) ako se reforma/ulaganje podupire u okviru sporazuma o partnerstvu države članice, a u svim drugim slučajevima treba ostati prazan. Za reforme i ulaganja koji proizlaze iz Mehanizma za oporavak i otpornost stupac „RRF/PA" trebao bi sadržavati i upućivanje na mjere u odgovarajućoj provedbenoj odluci Vijeća.

([28]) Za potrebe ovih smjernica upućivanje na sporazume o partnerstvu obuhvaća *programe* u okviru sporazuma o partnerstvu jer oni sadržavaju detaljniji i ažuriraniji pregled reformi i ulaganja.

([29]) Kako bi se izbjeglo dvostruko izvješćivanje, reforme i ulaganja iz tablice 8 ne bi trebalo navoditi u tablici 9 plana.

Tablica 9 plana

Ostale reforme i ulaganja

		RRF/PA	Preporuka	Zajednički prioriteti
1	Ulaganje/reforma A	„XX”	Preporuka za pojedinu zemlju X.X; preporuka X u okviru PMN-a	„XX”
…	…	…	…	…
X	Ulaganje/reforma X	„XX”	oruka za pojedinu zemlju	„XX”

Napomena: u stupcu „RRF/PA” trebalo bi navesti „RRF” ako je reforma/ulaganje ujedno dio plana za oporavak i otpornost države članice, „PA” (sporazum o partnerstvu) ako se reforma/ulaganje podupire u okviru sporazuma o partnerstvu države članice, a u svim drugim slučajevima treba ostati prazan. Za reforme i ulaganja koji proizlaze iz Mehanizma za oporavak i otpornost stupac „RRF/PA” trebao bi sadržavati i upućivanje na mjere u odgovarajućoj provedbenoj odluci Vijeća.

Osim toga, srednjoročni plan trebao bi sadržavati i tablični prikaz informacija o potrebama za ulaganjima povezanima sa zajedničkim prioritetima Unije (članak 13. točka (g) podtočka v.) (tablica 10 plana). Metodologiju za utvrđivanje i kvantificiranje potreba za ulaganjima u okviru svakog od zajedničkih prioriteta trebat će pravodobno razraditi.

Tablica 10 plana

Potrebna ulaganja

	Zajednički prioriteti	Opis potrebnih ulaganja
1	Pravedna zelena i digitalna tranzicija, uključujući usklađenost s Europskim zakonom o klimi	„XX”
2	Socijalna i gospodarska otpornost, uključujući europski stup socijalnih prava	„XX”
3	Energetska sigurnost	„XX”
4	Prema potrebi, izgradnja obrambenih sposobnosti	„XX”

2.7. *Informacije o implicitnim i nepredviđenim obvezama*

Plan bi trebao uključivati informacije o implicitnim i nepredviđenim obvezama s potencijalno velikim učinkom na državne proračune (članak 13. točka (g)). To bi posebno moglo uključivati državna jamstva, neprihodonosne kredite i obveze koje proizlaze iz poslovanja javnih poduzeća, uključujući njihov opseg, te, u mjeri u kojoj je to moguće, informacije o nepredviđenim obvezama povezanima s katastrofama, klimom i prirodom. Budući da se situacije znatno razlikuju u različitim državama članicama, u ovim se smjernicama za tu svrhu ne predlaže standardna tablica.

2.8. *Izvješćivanje za postupak u slučaju prekomjerne neravnoteže*

Država članica za koju je pokrenut postupak u slučaju prekomjerne neravnoteže u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1176/2011 podnosi revidirani plan koji će služiti i kao plan korektivnog djelovanja (članak 31.) ([30]). U takvom planu trebalo bi utvrditi posebne mjere politike namijenjene uklanjanju prekomjernih neravnoteža na temelju preporuke Vijeća i rokove za te mjere. U tom slučaju plan bi trebao uključivati dodatnu tablicu (tablica 11 plana), u kojoj se navode posebne mjere politike za uklanjanje prekomjernih neravnoteža i rok za provedbu tih mjera, kako se zahtijeva Uredbom (EU) br. 1176/2011. Ako srednjoročni plan služi i kao plan korektivnog djelovanja, u njemu je nužno jasno utvrditi kojim se mjerama iz plana uklanjaju prekomjerne neravnoteže i na koji je način, prema mišljenju države članice, plan usklađen s preporukom Vijeća upućenom u okviru postupka u slučaju prekomjerne neravnoteže (članak 7. stavak 2. Uredbe (EU) br. 1176/2011).

([30]) U kasnijoj fazi možda će biti potrebno izdati dodatne smjernice o zahtjevima takvih planova korektivnog djelovanja.

Tablica 11 plana

Reforme i ulaganja za uklanjanje prekomjernih neravnoteža (plan korektivnog djelovanja)

		Kronologija za mjere politike
1	Ulaganje/reforma A	„XX”
...	...	...
X	Ulaganje/reforma X	„XX”

2.9. *Prilozi koje trebaju sadržavati srednjoročni planovi*

Ako je primjenjivo, plan bi trebao sadržavati prilog s referentnim smjerom kretanja ili tehničkim informacijama koje je izdala Komisija (članak 13. točka (b)). Kako je prethodno objašnjeno, ako plan uključuje kretanje neto rashoda do iznosa koji su viši od onih u referentnom smjeru kretanja koji je izdala Komisija, država članica trebala bi u svojem planu navesti pouzdane ekonomske argumente utemeljene na podacima kojima objašnjava tu razliku.

Ako je dostupno, plan bi trebao sadržavati i prilog s mišljenjem nacionalnih neovisnih fiskalnih institucija o makroekonomskim projekcijama i pretpostavkama na kojima se temelji kretanje neto rashoda (članak 11. stavak 2.). Države članice mogu zatražiti da relevantna neovisna financijska institucija izda to mišljenje i za to moraju osigurati dovoljno vremena. Relevantna neovisna financijska institucija trebala bi od 1. svibnja 2032. izdati takvo mišljenje pod uvjetom da ima dostatne kapacitete.

DIO B:

ZAHTJEVI ZA INFORMACIJE ZA GODIŠNJA IZVJEŠĆA O NAPRETKU

3. **Uvod**

Godišnja izvješća o napretku važni su dokumenti za praćenje provedbe preporuka Vijeća kojima se potvrđuju srednjoročni fiskalno-strukturni planovi. U godišnjim izvješćima o napretku trebalo bi navesti podatke o realizaciji i opisati provedbene korake koji su poduzeti ili se poduzimaju. Trebalo bi izvijestiti o neto rashodima i o tome je li se poštovalo kretanje neto rashoda koje je Vijeće utvrdilo u preporuci, o provedbi reformi i ulaganja za koje je Vijeće navelo da podupiru produljenje razdoblja prilagodbe, kao i o široj provedbi reformi i ulaganja u državama članicama te njihovih inicijativa politika ([31]). U njima se navode i ažurirane informacije o mjerama koje su uključene u godišnje proračune, kao što su pojedinosti o diskrecijskim mjerama na strani prihoda i njihovu procijenjenom učinku na proračun. Osim toga, u njima se ažuriraju neke makroekonomske prognoze. Tablice u tim izvješćima u najvećoj su mogućoj mjeri usklađene s tablicama u srednjoročnim planovima.

U godišnjim izvješćima o napretku ne preispituju se najvažnije obveze politike iz srednjoročnih planova. Te obveze potvrđuje Vijeće i izričito ih navodi u svojoj preporuci. Iako su godišnja izvješća o napretku u osnovi *administrativni* i *činjenični* dokumenti u kojima se ocjenjuje prethodno razdoblje, države članice mogu ih koristiti i za najavu novih relevantnih političkih inicijativa, posebno u području strukturnih reformi i ulaganja.

Godišnja izvješća o napretku važan su element za nekoliko procesa u okviru europskog semestra za koordinaciju ekonomskih politika. Nastavljaju se na praksu nacionalnih programa reformi i u njima bi trebalo izvješćivati o napretku u provedbi preporuka za pojedine zemlje i uklanjanju makroekonomskih neravnoteža te napretku u ostvarivanju europskog stupa socijalnih prava (uključujući nacionalne ciljeve za 2030. u pogledu zapošljavanja, vještina i smanjenja siromaštva), ciljeva održivog razvoja i drugih zajedničkih prioriteta EU-a ([32]). Tijekom trajanja Mehanizma za oporavak i otpornost godišnja izvješća o napretku trebala bi uključivati i izvješćivanje o napretku u provedbi reformi i ulaganja iz plana za oporavak i otpornost uključenih u srednjoročne planove (vidjeti odjeljak 4.6.).

([31]) Praćenju provedbe preporuka Vijeća kojima se odobravaju srednjoročni planovi doprinijet će i mišljenja Komisije o nacrtima proračunskih planova (članak 7. Uredbe (EU) br. 473/2013) država članica europodručja.

([32]) Države članice potiču se da izvješćuju i o napretku u izradi zelenog proračuna.

Kako bi se potaknulo preuzimanje odgovornosti na nacionalnoj razini, u ovim se smjernicama ne utvrđuje strogi model za strukturu godišnjih izvješća o napretku. Države članice same mogu odabrati točan nacrt i razinu detaljnosti svojih godišnjih izvješća o napretku (jer mogu imati različite potrebe u nacionalne svrhe), pod uvjetom da sadržavaju informacije koje se zahtijevaju Uredbom. Kako bi se državama članicama pomoglo u pripremi godišnjih izvješća o napretku, ove smjernice sadržavaju pregled elemenata koje treba uključiti i koji su neophodni kako bi Komisija mogla pravilno procijeniti usklađenost s Uredbom te predloške za tablice u kojima se navode tražene informacije.

4. **Podaci koje je potrebno navesti u godišnjem izvješćima o napretku**

U godišnjem izvješću o napretku trebalo bi navesti podatke o realizaciji i opisati provedbene korake koji su poduzeti ili se poduzimaju. Godišnje izvješće o napretku u načelu bi trebalo biti usmjereno na prethodnu godinu te obuhvaćati razdoblje od prethodnog godišnjeg izvješća o napretku ili od podnošenja srednjoročnog plana ([33]). Međutim, s obzirom na mogućnost revizije podataka i drugih informacija tablice u godišnjem izvješću o napretku trebale bi obuhvaćati cijelo razdoblje od podnošenja srednjoročnog plana. U skladu s tim, u tablicama u ovom dijelu smjernica godina T znači godina podnošenja izvješća (*godina izvješća*). Podatak o broju godina provedbe o kojem se izvješćuje u izvješću obuhvaćen je u tablicama kao T – X, pri čemu „T – X" znači *referentna godina iz preporuke Vijeća* ([34]). Na primjer, ako se srednjoročni plan podnese u jesen 2024., u godišnjim izvješćima o napretku narednih godina uvijek će se navoditi podaci od 2023.

U godišnjem izvješću o napretku trebalo bi navesti informacije o napretku u provedbi kretanja neto rashoda koje je Vijeće utvrdilo u preporuci (odjeljak 4.2.). Trebalo bi navesti i dodatne pojedinosti o makroekonomskim i vanjskim kretanjima (odjeljak 4.3.), kao i proračunskim kretanjima (odjeljak 4.4.).

Osim toga, u godišnjem izvješću o napretku trebalo bi izvijestiti o provedbi mjera politike za ostvarivanje preporuka za pojedine zemlje, zajedničkih prioriteta Unije, uključujući europski stup socijalnih prava, i ciljeva održivog razvoja. Posebno bi trebalo izvješćivati o provedbi obveza u pogledu reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje razdoblja fiskalne prilagodbe, ako je primjenjivo; te provedbi svih drugih reformi i ulaganja u srednjoročnom planu za ostvarivanje zajedničkih prioriteta Unije i preporuka za pojedinu zemlju (odjeljak 4.6.). Sveobuhvatni prilozi trebali bi sadržavati dodatne pojedinosti o provedbi mjera politike za ostvarivanje načela europskog stupa socijalnih prava i zajedničkih prioriteta Unije, kao i o mjerama politike za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja (odjeljak 4.8.).

U godišnjem izvješću o uspješnosti trebalo bi prema potrebi izvijestiti i o tome kako je država članica odgovorila na preporuke i odluke u okviru drugih postupaka u skladu s primjenjivim zahtjevima. To u praksi znači da se različiti izvještajni tokovi integriraju u jedinstveni dokument, tj. godišnje izvješće o napretku, kad god je vremenski okvir dovoljno usklađen. Takvo izvješćivanje može se, među ostalim, odnositi na način na koji država članica odgovara na preporuke ili odluke u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita ([35]), preporuke u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže ili upozorenja Komisije ili preporuke Vijeća na temelju članka 121. stavka 4. UFEU-a. Kad je riječ o postupku u slučaju prekomjernog deficita, u godišnjem izvješću o napretku trebalo bi objasniti odnos između proračunskih kretanja navedenih u standardnim tablicama i kretanja prilagodbe utvrđenog u okviru tog postupka. Kad je riječ o postupku u slučaju prekomjerne neravnoteže, godišnje izvješće o napretku trebalo bi sadržavati dodatnu tablicu za izvješćivanje o napretku u vezi s planom korektivnog djelovanja (vidjeti odjeljak 4.7).

4.1. *Proces savjetovanja*

Ako je primjenjivo, godišnje izvješće o napretku trebalo bi sadržavati informacije o raspravama o izvješću o napretku održanima s relevantnim dionicima (članak 21. stavak 5.). U godišnjem izvješću o napretku trebalo bi dostaviti informacije o tome je li država članica zatražila da neovisna fiskalna institucija dostavi procjenu usklađenosti podataka o realizaciji proračuna navedenih u godišnjem izvješću o napretku s kretanjem neto rashoda (članak 23.). Osim toga, izvješće bi prema potrebi trebalo sadržavati i informacije o uključenosti glavnih institucijskih aktera i drugih relevantnih dionika (nacionalni parlament, regionalna/lokalna tijela, socijalni partneri i dionici civilnog društva) u pripremu i provedbu reformi i ulaganja.

([33]) Za prva godišnja izvješća o napretku, koja treba dostaviti do 30. travnja 2025., države članice potiče se da izvješćuju o provedbi politike od nacionalnog programa reformi za 2023., uključujući usklađenost s preporukama za pojedine zemlje za 2024.

([34]) Referentna godina u preporuci Vijeća posljednja je godina za koju su u vrijeme donošenja preporuke dostupni podaci o realizaciji.

([35]) Na primjer, ako vremenski okvir to dopušta, u godišnje izvješće o napretku bilo bi korisno uključiti izvješće o učinkovitom djelovanju u okviru postupka u slučaju prekomjernog deficita.

4.2. *Informacije o poštovanju kretanja neto rashoda*

U godišnjim izvješćima o napretku trebalo bi izvijestiti o napretku u provedbi kretanja neto rashoda utvrđenog u preporuci Vijeća. U tablici 1a izvješća podsjeća se na tu preporuku, kao i na podatke o realizaciji za protekle godine i projekcije za tekuću i sljedeću godinu. Ta tablica sadržava osnovne informacije koje su potrebne kako bi se procijenilo poštuje li se kretanje neto rashoda koje je Vijeće utvrdilo u preporuci. U godišnjem izvješću o napretku trebalo bi kvantificirati i objasniti sva pozitivna odstupanja (stvarna ili u projekcijama) ([36]) od kretanja neto rashoda koje je Vijeće utvrdilo u preporuci. Podatke o neto rashodima u tablici 1a izvješća dopunjuje tablica s pregledom podataka o realizaciji i projekcijama za glavne proračunske varijable (tablica 1b APR-a). U toj su tablici primjerice objedinjene glavne varijable navedene u tablici 4 izvješća. Podaci iz godišnjeg izvješća o napretku, a posebno iz njegove tablice 1a, temelj su za kontrolni račun koji uspostavlja i kojim upravlja Komisija kako bi pratila kumulativna negativna odstupanja zabilježenih neto rashoda od kretanja neto rashoda koje je utvrdilo Vijeće (članak 22. stavak 2.). Komisija redovito (najmanje jednom godišnje) objavljuje kontrolni račun za svaku državu članicu.

Tablica 1a izvješća

Jedinstvena operativna referentna vrijednost za fiskalni nadzor

			Preporuka Vijeća			Realizacija/projekcija		
			T – X	...	T	T – X	...	T
			stopa rasta		stopa rasta	stopa rasta		stopa rasta
1	Neto primarni rashodi koje financira država	(godišnji)	XX,X %	...	XX,X %	Izračunano	...	Izračunano
2		(kumulativno)	XX,X %	...	XX,X %	Izračunano	...	Izračunano

Tablica 1b izvješća

Glavne varijable

			Realizacija/projekcija		
			T – X	...	T
			% BDP		% BDP
1	Neto pozajmljivanje/zaduživanje	Tablica izvješća 4, red 31	XX,X %	...	XX,X %
2	Strukturni saldo	Tablica izvješća 4, red 33	XX,X %	...	XX,X %
3	Strukturni primarni saldo	Tablica izvješća 4, red 34	XX,X %	...	XX,X %
4	Bruto dug	Tablica izvješća 4, red 35	XX,X %	...	XX,X %
5	Promjena bruto duga	Tablica izvješća 4, red 36	XX,X %	...	XX,X %

Napomena: Glavne varijable prikazane u tablici 1b izvješća nisu središnji element srednjoročnog plana. Jedinstvena operativna referentna vrijednost za fiskalni nadzor izražena je kao stope rasta neto primarnih rashoda koje financira država (vidjeti tablicu 1a izvješća).

4.3. *Makroekonomska kretanja*

U godišnjim izvješćima o napretku trebalo bi izvješćivati o makroekonomskim i vanjskim kretanjima tijekom provedbe plana. Tablice bi trebale sadržavati podatke do godine T, a projekcije za godinu T + 1 nisu obvezne. Tablice o makroekonomskim i vanjskim kretanjima trebale bi sadržavati najnoviju dostupnu prognozu ([37]).

([36]) Projekcijski podaci za godine T i T + 1 u tablici 1 izvješća nisu normativni. To bi trebale biti prognoze u kojima se uzimaju u obzir politike koje su u trenutku podnošenja godišnjeg izvješća o napretku vjerodostojno i dovoljno detaljno najavljene, a ne ciljevi politike.

([37]) Trebalo bi navesti krajnji datum prognoze.

Tablica 2 izvješća

Makroekonomska kretanja

			T – X	T – X	...	T	T + 1
	BDP	Oznaka ESA	u milijardama NAC	stopa rasta		stopa rasta	stopa rasta
1	Realni BDP	B.1*g		XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
2	Deflator BDP-a			XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
3	Nominalni BDP	B.1*g	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
	Sastavnice realnog BDP-a		u milijardama NAC	stopa rasta		stopa rasta	stopa rasta
4	Rashodi za osobnu potrošnju	P.3		XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
5	Rashodi za javnu potrošnju	P.3		XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
6	Bruto investicije u fiksni kapital	P.51		XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
7	Promjene zaliha i neto nabava dragocjenosti (% BDP-a)	P.52 + P.53		neobvezno	...	neobvezno	neobvezno
8	Izvoz robe i usluga	P.6		XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
9	Uvoz robe i usluga	P.7		XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
	Doprinos rastu realnog BDP-a						
10	Domaća krajnja potražnja			XX,X	...	XX,X	neobvezno
11	Promjene zaliha i neto nabava dragocjenosti	P.52 + P.53		XX,X	...	XX,X	neobvezno
12	Vanjska bilanca za robu i usluge	B.11		XX,X	...	XX,X	neobvezno
	Deflatori i HIPC			stopa rasta		stopa rasta	stopa rasta
13	Deflator privatne potrošnje			XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
14	HIPC na mjesečnoj razini			XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
15	Deflator javne potrošnje			XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
16	Deflator ulaganja			XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
17	Deflator izvoznih cijena (roba i usluge)			XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
18	Deflator uvoznih cijena (roba i usluge)			XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
	Tržište rada		razina	stopa rasta	stopa rasta	stopa rasta	stopa rasta
19	Zaposlenost unutar države (1000 osoba, nacionalni računi)		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
20	Prosječni godišnji odrađeni sati po zaposlenoj osobi		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
21	Realni BDP po zaposlenoj osobi			izračunano	...	izračunano	neobvezno
22	Realni BDP po satu rada			izračunano	...	izračunano	neobvezno
23	Naknade zaposlenicima (u milijardama NAC)		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
24	Naknada po zaposleniku (= 23 / 19)		izračunano	izračunano	...	izračunano	neobvezno
				%		%	%
25	Stopa nezaposlenosti: %			XX,X %		XX,X %	neobvezno
	Potencijalni BDP i sastavnice			stopa rasta		stopa rasta	stopa rasta
26	Potencijalni BDP			XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
	Doprinos potencijalnom rastu						
27	Rad			XX,X	...	XX,X	neobvezno
28	Kapital			XX,X	...	XX,X	neobvezno
29	Ukupna faktorska produktivnost			XX,X	...	XX,X	neobvezno
				% pot. BDP		% pot. BDP	% pot. BDP
30	Proizvodni jaz (% pot. BDP)			XX,X %	...	XX,X %	neobvezno

Tablica 3 izvješća

Vanjska kretanja

			T – X	...	T	T + 1
1	Kratkoročna kamatna stopa	(%, godišnji prosjek)	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
2	Dugoročna kamatna stopa	(%, godišnji prosjek)	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
3	Tečaj USD/EUR	(godišnji prosjek)	XX,X	...	XX,X	neobvezno
4	Tečaj NAC/EUR (samo za države članice koje nisu članice europodručja)	(godišnji prosjek)	XX,X	...	XX,X	neobvezno
5	Svjetski realni BDP (bez EU-a)	(stopa rasta)	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
6	Realni BDP EU-a	(stopa rasta)	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
7	Količina svjetskog uvoza bez EU-a	(stopa rasta)	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
8	Cijene nafte	(Brent, USD/barel)	XX,X	...	XX,X	neobvezno

4.4. *Proračunska kretanja*

Kretanje neto rashoda koje je Vijeće utvrdilo u preporuci jedinstvena je operativna referentna vrijednost za fiskalni nadzor u fazi provedbe. Preporučene godišnje (a time i kumulativne) stope čine proračunsko ograničenje prema kojem se oblikuje nacionalna fiskalna politika tijekom razdoblja obuhvaćenog planom. Rast neto rashoda stoga je jedinstvena operativna referentna vrijednost za procjenu postojanja odstupanja i pokretanje provedbenih mjera. U godišnjem izvješću o napretku moglo bi se izvijestiti o svim realiziranim nepredviđenim obvezama i mogućim novim nepredviđenim obvezama koje se smatraju relevantnima, među ostalim za klimu i prirodu.

Godišnje izvješće o napretku trebalo bi uključivati proračunske projekcije za godinu T i, neobvezno, za godinu T + 1. Podaci za godine T i T + 1 nisu normativni, već je riječ o prognozama u kojima se uzimaju u obzir politike koje su u trenutku podnošenja godišnjeg izvješća o napretku vjerodostojno i dovoljno detaljno najavljene, a ne ciljevi politike. Ti podaci mogu doprinijeti ranom utvrđivanju odstupanja od kretanja neto rashoda koje je utvrdilo Vijeće.

U godišnjem izvješću o napretku trebalo bi izvijestiti o diskrecijskim mjerama na strani prihoda i jednokratnim mjerama koje su doprinijele proračunskim ishodima i projekcijama. Izvješćivanje o mjerama na strani rashoda nije obvezno. Za razliku od srednjoročnih planova, izvješćivanje o diskrecijskim mjerama na strani prihoda i jednokratnim mjerama mora biti iscrpno za razdoblje do godine T (tablica 5 izvješća) jer su te informacije neophodne za izračun neto rashoda i odgovarajućih stopa rasta. Osim toga, za točan izračun kumulativnih odstupanja u kontrolnom računu države

članice u uzastopnim izvješćima o godišnjem napretku trebaju dati potpunu i ažuriranu sliku. To posebno znači da bi trebale dostaviti i revidirane procjene učinka mjera politike o kojima su prethodno izvijestile u nacrtima proračunskih planova (za države članice europodručja) ili prethodnim godišnjim izvješćima o napretku. Mogu izvijestiti i o mjerama na strani rashoda (osim jednokratnih), ali to nije obvezno jer one nisu potrebne za izračun neto rashoda. Trebalo bi detaljno opisati mjere s procijenjenim učinkom na proračun većim od 0,1 % BDP-a, a mjere čiji je učinak na proračun ispod tog praga potrebno je utvrditi i navesti njihov ukupni proračunski učinak. Osim toga, trebalo bi utvrditi i objasniti sve jednokratne mjere (na strani prihoda i rashoda) obuhvaćene godišnjim izvješćem o napretku. Na odgovarajući bi način trebalo opisati i temeljne pretpostavke upotrijebljene za procjenu proračunskog učinka svake mjere (npr. elastičnosti ili kretanje porezne osnovice). O svakoj mjeri s učinkom povećanja računa za godinu T trebalo bi izvijestiti u jesen godine T – 1 u trenutku pripreme proračuna i prema potrebi revidirati u proljeće i jesen godine T tijekom izvršenja proračuna i u proljeće godine T + 1. Nakon izvješćivanja u proljeće godine T + 1 službe Komisije smatrat će da je ocjena diskrecijskih mjera na strani prihoda (i jednokratnih mjera) koje utječu na godinu T stabilna, osim ako postoje posebni razlozi za daljnju reviziju (npr. ako dođe do znatnih revizija podataka o nacionalnim računima koje utječu na nekoliko godina).

Imajte na umu da se s mjerama na strani prihoda i rashoda postupa na različit način. Kako je prethodno navedeno, u okviru gospodarskog upravljanja mjerama na strani prihoda ne daje se prednost u odnosu na mjere na strani rashoda ili obrnuto. Međutim, iako se ishod mjera politike povezanih s rashodima (povećanje ili smanjenje rashoda ili premještanje proračunskih sredstava iz nekih kategorija rashoda u druge) u konačnici odražava u nekoliko varijabli rashoda koje prikupljaju nacionalni zavodi za statistiku i Eurostat, diskrecijske mjere na strani prihoda potrebno je procijeniti *ex ante* pri pripremi nacionalnih proračuna (i u nacrtima proračunskih planova za države članice europodručja), tijekom provedbe i *ex post*. U godišnjem izvješću o napretku trebalo bi izvješćivati i o nacionalnim rashodima za sufinanciranje programa koje financira Unija i cikličkim elementima naknade za nezaposlenost (u tablici 4 izvješća) ([38]).

([38]) Za definiciju nacionalnog sufinanciranja programa koje financira Unija vidjeti odjeljak 2.4.

Tablica 4 izvješća

Proračunska kretanja

			T – X	T – X	...	T	T + 1
	Prihodi	Oznaka ESA	u milijardama NAC	% BDP		% BDP	% BDP
1	Porezi na proizvodnju i uvoz	D.2	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
2	Tekući porezi na dohodak, bogatstvo i sl.	D.5	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
3	Doprinosi za socijalno osiguranje	D.61	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
4	Ostali tekući prihodi	(P.11 + P.12 + P.131) + D.39 + D.4 + D.7	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
5	Porezi na kapital	D.91	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
6	Ostali kapitalni prihodi	D.92 + D.99	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
7	Ukupni prihodi (= 1+2+3+4+5+6)	TR	izračunano	izračunano	...	izračunano	neobvezno
8	Od toga: Prijenosi iz EU-a (**obračunani prihodi, nenovčani**)	D.7EU + D.9EU	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
9	Ukupni prihodi od prijenosa iz EU-a (= 7-8)		izračunano	izračunano	...	izračunano	neobvezno
10	p.m. Mjere na strani prihoda (povećanja, isključujući mjere financirane sredstvima EU-a)		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
11	p.m. Jednokratni prihodi uključeni u projekcije (razine, isključujući mjere financirane sredstvima EU-a)		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
	Rashodi		u milijardama NAC	% BDP		% BDP	% BDP
12	Naknade zaposlenicima	D.1	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
13	Intermedijarna potrošnja	P.2	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
14	Rashodi za kamate	D.41	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
15	Socijalne naknade osim socijalnih transfera u naravi	D.62	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
16	Socijalni transferi u naravi preko tržišnih proizvođača	D.632	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
17	Subvencije	D.3	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
18	Ostali tekući rashodi	D.29 + (D.4-D.41) + D.5 + D.7 + D.8	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
19	Bruto investicije u fiksni kapital	P.51	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
20	Od toga: Javna ulaganja koja financira država		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
21	Prijenosi kapitala	D.9	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
22	Ostali kapitalni izdaci	P.52 + P.53 + NP	XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
23	Ukupni rashodi (= 12+13+14+15+16+17+18+19+21+22)	TE	izračunano	izračunano	...	izračunano	neobvezno
24	od čega: rashodi financirani prijenosima iz EU-a (= 8)	D.7EU + D.9EU	izračunano	izračunano	...	izračunano	neobvezno
25	Rashodi koje financira država (23-24)		izračunano	izračunano	...	izračunano	neobvezno
26	p.m. Nacionalno sufinanciranje programa koje financira Unija		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
27	p.m. Ciklična sastavnica naknada za nezaposlenost		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
28	p.m. Jednokratni rashodi uključeni u projekcije (razine, isključujući mjere financirane sredstvima EU-a)		XX,X	XX,X	...	XX,X	neobvezno
29	Neto primarni rashodi koje financira država (prije mjera na strani prihoda) (= 25-26-27-28-14)		izračunano	izračunano	...	izračunano	neobvezno
	Neto primarni rashodi koje financira država			stopa rasta		stopa rasta	stopa rasta
30	Rast neto primarnih rashoda koje financira država	Tablica izvješća 1a, red 1		izračunano	...	izračunano	neobvezno
	Salda		u milijardama NAC	% BDP		% BDP	% BDP
31	Neto pozajmljivanje/zaduživanje (= 7-23)	B.9	izračunano	izračunano	...	izračunano	neobvezno
32	Primarni saldo (= 31-14)	B.9 – D.41p	izračunano	izračunano	...	izračunano	neobvezno
	Ciklička prilagodba			% BDP		% BDP	% BDP
33	Strukturni saldo			XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
34	Strukturni primarni saldo			XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
	Dug		u milijardama NAC	% BDP		% BDP	% BDP
35	Bruto dug		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
36	Promjena bruto duga		XX,X	XX,X %	...	XX,X %	neobvezno
37	Doprinosi promjenama bruto duga						
38	Primarni saldo (= minus 32)			izračunano	...	izračunano	neobvezno
39	Efekt grude snijega			izračunano	...	izračunano	neobvezno
40	Rashodi za kamate (= 14)			ponovljeno	...	ponovljeno	neobvezno
41	Rast			izračunano	...	izračunano	neobvezno
42	Inflacija			izračunano	...	izračunano	neobvezno
43	Prilagodba stanja i tokova (= 36-38-39)			izračunano	...	izračunano	neobvezno
				%		%	%
44	p.m. Implicitna kamatna stopa na dug (= 14 / DEBT(t-1))			XX,X %	...	XX,X %	neobvezno

Napomene: Redak 30 „Rast neto primarnih rashoda koje financira država" može se izračunati primjenom sljedeće formule: $e_t = \frac{NE_t - REV_t}{NE_{t-1}} - 1 = \frac{(NE_t \,/\, GDP_t) - (REV_t/\, GDP_t)}{(NE_{t-1} \,/\, GDP_{t-1})} * (1 + g_t) - 1$, pri čemu je $e_t$rast neto primarnih rashoda koje financira država (redak 30 tablice 4 izvješća) za godinu t, $NE_t \,/\, GDP_t NE_{t-1} \,/\, GDP_{t-1}$ su neto primarni rashodi koje financira država (prije mjera na strani prihoda) kao udio u BDP-u u godinama t odnosno $t - 1$ (redak 29 tablice 4 izvješća), $REV_t/\, GDP_t$ su mjere na strani prihoda kao udio u BDP-u u godini t (redak 10 tablice 4 izvješća), a $g_t$je stopa rasta nominalnog BDP-a u godini t (redak 3 tablice 2 izvješća).

Tablica 5 izvješća

Procijenjeni učinak diskrecijskih mjera na strani rashoda i prihoda

	Naziv/opis mjera	Jednokratne	Rashod/prihod	Podsektor:		T – X	...	T
					Oznaka ESA	% BDP		% BDP
1	Mjera 1	Da	Rashodi	neobvezno	Oznaka	XX,X %	...	XX,X %
...	...	...	...	...	...	...	...	...
X	Mjera X	Ne	Prihodi	neobvezno	Oznaka	XX,X %	...	XX,X %
(z)	UKUPNO					izračunano	...	izračunano

Napomena: isključujući mjere koje financira EU. Za svaku mjeru trebalo bi navesti povećanje koje ona podrazumijeva. Jednokratne mjere uvijek bi trebalo bilježiti kao da imaju učinak od +/– X u godini prvog proračunskog učinka i –/+ X u sljedećoj godini, tj. sveukupni učinak na razini prihoda i rashoda u dvije uzastopne godine mora biti jednak nuli. Povećanje rashoda i prihoda trebalo bi navesti s pozitivnim, a njihovo smanjenje s negativnim predznakom.

4.5. *Bespovratna sredstva i zajmovi u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost*

Tijekom trajanja Mehanizma za oporavak i otpornost u godišnjim izvješćima o napretku trebalo bi nastaviti izvješćivati o rashodima i drugim troškovima koji se financiraju bespovratnim sredstvima i zajmovima u okviru tog mehanizma.

Tablica 6 plana

Bespovratna sredstva u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost

		2020	...	2026
	Prihodi od bespovratnih sredstava iz RRF-a	% BDP		% BDP
1	Bespovratna sredstva u okviru RRF-a kako su uključena u projekcije prihoda	XX,X %	...	XX,X %
2	Novčane isplate bespovratnih sredstva u okviru RRF-a iz EU-a	XX,X %	...	XX,X %
	Rashodi financirani bespovratnim sredstvima u okviru RRF-a			
3	Ukupni tekući rashodi	XX,X %	...	XX,X %
4	Bruto investicije u fiksni kapital	XX,X %	...	XX,X %
5	Prijenosi kapitala	XX,X %	...	XX,X %
6	Ukupni kapitalni izdaci (4 + 5)	izračunano	...	izračunano
	Ostali troškovi financirani bespovratnim sredstvima u okviru RRF-a			
7	Smanjenje poreznih prihoda	XX,X %	...	XX,X %
8	Ostali troškovi s učinkom na prihode	XX,X %	...	XX,X %
9	Financijske transakcije	XX,X %	...	XX,X %

Tablica 7 plana

Zajmovi u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost

		2020	...	2026
	Prihodi od zajmova u okviru RRF-a	% BDP		% BDP
1	Zajmovi u okviru RRF-a kako su uključeni u projekcije prihoda	XX,X %	...	XX,X %
2	Novčane isplate zajmova u okviru RRF-a iz EU-a	XX,X %	...	XX,X %
	Rashodi financirani zajmovima u okviru RRF-a			
3	Ukupni tekući rashodi	XX,X %	...	XX,X %
4	Bruto investicije u fiksni kapital	XX,X %	...	XX,X %
5	Prijenosi kapitala	XX,X %	...	XX,X %
6	Ukupni kapitalni izdaci (4 + 5)	izračunano	...	izračunano
	Ostali troškovi koji se financiraju zajmovima u okviru RRF-a			
7	Smanjenje poreznih prihoda	XX,X %	...	XX,X %
8	Ostali troškovi s učinkom na prihode	XX,X %	...	XX,X %
9	Financijske transakcije	XX,X %	...	XX,X %

4.6. *Informacije o reformama i ulaganjima*

Zemlje s produljenim razdobljem prilagodbe do sedam godina u godišnjim izvješćima o napretku trebale bi posebno izvješćivati o provedbi obveza u pogledu reformi i ulaganja na kojima se to produljenje temelji, kako su navedene u preporuci Vijeća. Država članica mora u zadovoljavajućoj mjeri ispuniti skup obveza u pogledu reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje, a u protivnom Vijeće na preporuku Komisije može preporučiti revidirano kretanje neto rashoda s kraćim razdobljem prilagodbe (članak 20.). U tablici 8 izvješća države članice trebale bi izvješćivati o statusu provedbe svakog provedbenog koraka (prema planu, odgođeno, dovršeno ili nije dovršeno). Za svaki dovršeni korak u tekstu godišnjeg izvješća o napretku trebalo bi objasniti zašto ga država članica smatra dovršenim u skladu s pokazateljima i ciljem koji su utvrđeni za taj korak. Za svaki korak koji još nije dovršen u tekstu godišnjeg izvješća o provedbi trebalo bi objasniti trenutačno stanje u odnosu na rok utvrđen u preporuci Vijeća. Sve odgode trebalo bi detaljno objasniti i, među ostalim, navesti postoje li objektivne okolnosti koje onemogućuju provedbu do roka navedenog u preporuci Vijeća. Osim toga, trebalo bi detaljno objasniti eventualnu prilagodbu reforme ili ulaganja u odnosu na izvorno dogovorenu strukturu, kao i sva nazadovanja, poništenja ili nedovršenja ([39]). Komisija će procijeniti dostavljeno objašnjenje i može zatražiti dodatno objašnjenje i/ili poduzeti daljnje mjere.

([39]) Države članice potiču se da prije podnošenja izvješća o napretku eventualne nedoumice rasprave s Komisijom na tehničkoj razini.

Tablica 8 izvješća

Napredak u provedbi reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe

		RRF/PA	Preporuka za pojedinu	Zajednički prioriteti	Glavni su ciljevi sljedeći:	Ključni koraci	Planirani datum provedbe	Pokazatelj (i)	Status provedbe koraka
1	Ulaganje/reforma A	„XX”	Preporuka za pojedinu zemlju X.X;	„XX”	„XX”	Prvi korak ... Korak Z	[MJESEČJE X 20X ... [MJESEČJE X 20X	„XX” ... „XX”	Dovršeno ... Odgođeno
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
X	Ulaganje/reforma X	„XX”	Preporuka za pojedinu zemlju X.X	„XX”	„XX”	Prvi korak ... Korak Z	[MJESEČJE X 20X ... [MJESEČJE X 20X	„XX” ... „XX”	Dovršeno .... Prema planu

Napomene: u svim stupcima osim u stupcu „status provedbe koraka” trebalo bi ponoviti informacije iz preporuke Vijeća. U stupcu „RRF/PA” trebalo bi navesti „RRF” ako se reforma/ulaganje podupire u okviru plana za oporavak i otpornost države članice, „PA” ako je reforma/ulaganje ujedno dio sporazuma o partnerstvu države članice, a u svim drugim slučajevima treba ostati prazan. Za reforme i ulaganja koji proizlaze iz Mehanizma za oporavak i otpornost stupac „RRF/PA” trebao bi sadržavati i upućivanje na mjere u odgovarajućoj provedbenoj odluci Vijeća. „Planirani datum provedbe” trebao bi odgovarati „planiranom datumu provedbe” za svaki korak iz preporuke Vijeća kojom se odobrava srednjoročni plan. U skladu s kategorijama izvješćivanja u sustavu FENIX, u „statusu provedbe koraka” za svaki korak trebalo bi navesti provodi li se „prema planu” (korak će se prema planu dovršiti do planiranog datuma provedbe), je li „odgođen” (korak će biti dovršen nakon planiranog datuma provedbe, koji u trenutku izvješćivanja još nije prošao), „dovršen” (korak je dovršen) ili „nije dovršen” (planirani datum provedbe istekao je do trenutka izvješćivanja, ali provedba koraka kasni ili se ne može/neće dovršiti).

U godišnjem izvješću o napretku trebalo bi izvješćivati o provedbi drugih reformi i ulaganja iz srednjoročnog plana. Trebalo bi sadržavati tablicu 9 izvješća, koja obuhvaća reforme i ulaganja navedene u srednjoročnim planovima kojima se namjerava doprinijeti ostvarivanju zajedničkih prioriteta Unije i preporuka za pojedine zemlje ([40]). Budući da se u srednjoročnom planu opisuju mjere koje predmetna država članica poduzima za ispravljanje neravnoteža u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže na temelju relevantnih preporuka za tu zemlju, u godišnjem izvješću o napretku trebalo bi izvijestiti i o napretku u otklanjanju tih neravnoteža ([41]). O svim mjerama koje se odnose na preporuke za pojedine zemlje trebalo bi nastaviti izvješćivati i putem sučelja sustava CeSaR ([42]). Radi transparentnosti, sažeto izvješće o provedbi preporuka za pojedine zemlje koje generira sustav CeSaR trebalo bi priložiti godišnjem izvješću o napretku (vidjeti tablicu I. Priloga ovim Smjernicama). U izvješću bi trebalo prvenstveno navesti nove mjere politike koje su poduzete nakon podnošenja najnovijeg godišnjeg izvješća o napretku kako bi se izbjeglo ponavljanje prethodno prijavljenih kretanja. Konkretno, ako ulaganje ili reforma u najnovijem izvješću u tablici 9 izvješća ima status „dovršeno”, „odgođeno” ili „nije dovršeno”, trebalo bi navesti zasebno *kratko* objašnjenje promjene statusa. Dodatne relevantne pojedinosti treba uključiti u tekst samo ako već nisu navedene u bazi podataka CeSaR. U slučaju kašnjenja, prilagodbi ili nedovršenja, u tekstu izvješća trebalo bi objasniti i kako država članica unatoč tomu namjerava ostvariti ciljeve na koje su usmjereni reforme i ulaganja.

([40]) Za države članice s produljenjem razdoblja fiskalne prilagodbe tablica 9 izvješća osim reformi i ulaganja na kojima se temelji produljenje sadržava i one navedene u preporuci Vijeća kojom se odobrava srednjoročni plan, a koji su navedeni u tablici 8 izvješća.

([41]) Za slučaj prekomjernih neravnoteža vidjeti sljedeći odjeljak.

([42]) Sučelje sustava CeSaR dostupno je na: https://webgate.ec.europa.eu/csr. Tijekom trajanja Mehanizma za oporavak i otpornost izvješćivanje putem sustava CeSaR trebalo bi biti usmjereno na provedbu preporuka za pojedine zemlje koje nisu obuhvaćene planovima za oporavak i otpornost.

Tablica 9 izvješća

Napredak u provedbi reformi i ulaganja

		RRF/PA	Preporuka	Zajednički prioriteti	Status provedbe
1	Ulaganje/reforma A	„XX”	Preporuka za pojedinu zemlju X.X; preporuka X	„XX”	Dovršeno
...	...	...	...	...	...
X	Ulaganje/reforma X	„XX”	Preporuka za pojedinu zemlju X.X	„XX”	Odgođeno

Napomene: u stupcu „RRF/PA” trebalo bi navesti „RRF” ako su reforma/ulaganje ujedno dio plana za oporavak i otpornost države članice, „PA” ako se reforma/ulaganje podupire u okviru sporazuma o partnerstvu države članice, a u svim drugim slučajevima treba ostati prazan. Za reforme i ulaganja koji proizlaze iz Mehanizma za oporavak i otpornost stupac „RRF/PA” trebao bi sadržavati i upućivanje na mjere u odgovarajućoj provedbenoj odluci Vijeća. U skladu s kategorijama izvješćivanja u sustavu FENIX, u „statusu provedbe” trebalo bi navesti provodi li se ulaganje ili reforma „prema planu” (reforma/ulaganje će se dovršiti prema planu), je li „odgođeno” (reforma/ulaganje dovršit će se kasnije od planiranog roka, a planirani datum dovršenja u trenutku izvješćivanja još nije prošao), „dovršeno” (reforma/ulaganje je dovršeno) ili „nije dovršeno” (planirani datum dovršenja istekao je do trenutka izvješćivanja, a provedba reforme/ulaganja kasni te se ne može/neće dovršiti). Države članice pritom odabiru kategoriju za koju smatraju da najbolje odgovara stvarnom stanju.

Tijekom trajanja Mehanizma za oporavak i otpornost u godišnjim izvješćima o napretku trebalo bi izvješćivati i o provedbi svih reformi i ulaganja iz plana za oporavak i otpornost uključenih u srednjoročne planove (članak 36.) ([43]). Praćenje tih obveza u pogledu reformi i ulaganja u svakom će se slučaju nastaviti provoditi u kontekstu Mehanizma za oporavak i otpornost. Detaljnije informacije o provedbi reformi i ulaganja iz plana za oporavak i otpornost od onih koje su uključene u tablice 8 i 9 izvješća trebalo bi dostaviti putem sučelja FENIX, u okviru zahtjeva za plaćanje i polugodišnjeg izvješćivanja u skladu s člankom 27. Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Države članice pozivaju se da godišnjem izvješću o napretku prilože sažeto izvješće preuzeto sa sučelja sustava FENIX, uključujući najnovije informacije iz polugodišnjih izvješća u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost (vidjeti tablicu II. Priloga ovim Smjernicama) ([44]). Za reforme i ulaganja obuhvaćene u tablicama 8 i 9 izvješća trebalo bi navesti nove mjere politike poduzete nakon podnošenja najnovijeg godišnjeg izvješća o napretku (ili, kad je riječ o prvom godišnjem izvješću o napretku, od podnošenja srednjoročnog plana) kako bi se izbjegla nepotrebna ponavljanja prethodno prijavljenih kretanja. Ako je ulaganje ili reforma u godišnjem izvješću o napretku označeno kao „dovršeno”, „odgođeno,” ili „nije dovršeno”, to bi trebalo zasebno, ali kratko objasniti. Osim kratkog objašnjenja, dodatne pojedinosti (o dovršenim, odgođenim i nedovršenim reformama ili ulaganjima na kojima se temelji produljenje) u tekstu izvješća treba navesti samo ako već nisu dostupne putem sučelja sustava FENIX, u skladu s prethodno navedenim pristupom za izvješćivanje u okviru sustava CeSaR.

4.7. *Izvješćivanje za postupak u slučaju prekomjerne neravnoteže*

Kad je riječ o postupku u slučaju prekomjerne neravnoteže u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže, u godišnjem izvješću o napretku trebalo bi izvijestiti o provedbi mjera politike za uklanjanje prekomjernih neravnoteža (tablica 10 izvješća). Ako se pokrene postupak u slučaju prekomjerne neravnoteže, revidirani srednjoročni plan služi i kao plan korektivnog djelovanja predviđen u okviru postupka u slučaju prekomjerne neravnoteže (članak 31. stavak 3.). U planu bi zatim trebalo utvrditi posebne mjere politike usmjerene na uklanjanje prekomjernih neravnoteža na temelju preporuke Vijeća i rokove za te mjere. U godišnjem izvješću o napretku trebalo bi izvijestiti o postignutom napretku u provedbi svake pojedine mjere, posebno od posljednjeg godišnjeg izvješća o napretku (ili, ako se podnosi prvo godišnje izvješće o napretku, od podnošenja srednjoročnog plana) i objasniti provodi li se prema planu

([43]) Informacije navedene u godišnjim izvješćima o napretku ne dovode u pitanje Komisijinu procjenu usklađenosti s posebnim zahtjevima u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost. Ako se u godišnjem izvješću o napretku izvješćuje o izmjenama mjera koje su već pozitivno ocijenjene u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, države članice pozivaju se da o tim promjenama obavijeste Komisiju prije podnošenja godišnjeg izvješća o napretku.

([44]) Trebalo bi priložiti standardno sažeto izvješće preuzeto sa sučelja sustava FENIX, koje uključuje sve reforme i ulaganja u okviru plana za oporavak i otpornost (ne samo one iz srednjoročnih fiskalnih strukturnih planova).

odnosno je li odgođena, dovršena ili nedovršena. Za svaku dovršenu mjeru u tekstu godišnjeg izvješća o napretku trebalo bi obrazložiti zašto država članica tu reformu ili ulaganje smatra dovršenim u skladu s ciljem te reforme ili ulaganja. Za svaku mjeru koja je odgođena ili nije dovršena u tekstu izvješća trebalo bi objasniti i. zašto se to dogodilo, ii. postoje li objektivne okolnosti kojima se ta kašnjenja mogu objasniti, iii. koji su planovi kako bi se nadoknadilo kašnjenje ili nedovršenje, kao i koji je relevantni rok za to te iv. eventualne druge poduzete mjere kojima se u dovoljnoj mjeri doprinosi cilju problematične mjere. Iako bi godišnje izvješće o napretku trebalo sadržavati godišnji pregled stanja, praćenje i izvješćivanje povezano s postupkom u slučaju prekomjerne neravnoteže mogu se odvijati i izvan konteksta tog izvješća.

Tablica 10 izvješća

Napredak u reformama i ulaganjima za uklanjanje prekomjernih neravnoteža (plan korektivnog djelovanja)

		Rok	Status provedbe
1	Ulaganje/reforma A	TROMJESEČJE X 20XX.	Dovršeno
...	...	...	...
X	Ulaganje/reforma X	TROMJESEČJE X 20XX.	Prema planu

4.8. *Prilozi koje treba uključiti u godišnje izvješće o napretku*

Godišnje izvješće o napretku trebalo bi uključivati dovoljno sveobuhvatno izvješćivanje o provedbi mjera politike za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja i europskog stupa socijalnih prava te drugih zajedničkih prioriteta EU-a ([45]). Preporučuje se da se te informacije navedu u prilozima, ali države članice mogu ih uključiti i u samo izvješće. Te informacije trebale bi biti dopuna izvješćivanju o provedbi reformi i ulaganja o kojem se prethodno raspravljalo. Trebale bi pružiti dovoljno sveobuhvatan pregled odgovora politike države članice na glavne izazove u području zapošljavanja, obrazovanja, vještina i socijalnih pitanja (kako su utvrđeni u najnovijem izvješću za pojedinu zemlju i Zajedničkom izvješću o zapošljavanju, među ostalim i u analizi Komisije o rizicima za uzlaznu socijalnu konvergenciju), koji doprinose ostvarivanju načela europskog stupa socijalnih prava. Taj bi pregled trebalo dopuniti informacijama koje treba navesti u tablici III. Priloga ovim Smjernicama. Isto tako, prilozi bi trebali sadržavati dovoljno sveobuhvatan pregled provedenih ulaganja i reformi iz nacionalnih energetskih i klimatskih planova država članica, razvrstanih u skladu s pet dimenzija energetske unije (dekarbonizacija, energetska učinkovitost, energetska sigurnost, unutarnje energetsko tržište, istraživanje, inovacije i konkurentnost) i, prema potrebi, njihov (procijenjeni) učinak na dekarbonizaciju. Kako bi se administrativno opterećenje svelo na najmanju moguću mjeru, u te priloge godišnjem izvješću o napretku trebalo bi uključiti upućivanje na dvogodišnja izvješća o napretku u provedbi nacionalnih energetskih i klimatskih planova s obzirom na njihovu važnost za zajednički prioritet EU-a u pogledu zelene i energetske tranzicije i na nacionalne strateške planove za digitalno desetljeće ili bilo koji noviji dokument u kojem se izvješćuje o relevantnim politikama i mjerama. Države članice potiču se da u tim prilozima izvijeste i o konkretnom učinku mjera klimatske politike i mjera za ostvarivanje ciljeva digitalnog desetljeća koje su poduzete kao dio obveza u okviru srednjoročnih fiskalnih strukturnih planova. Pri izvješćivanju o napretku u području digitalne tranzicije države članice trebale bi osigurati dosljednost sa svojim izvješćivanjem Komisije o digitalnom napretku za potrebe Indeksa gospodarske i društvene digitalizacije (DESI) te za praćenje u okviru digitalnog desetljeća. Osim toga, države članice potiču se da u tim prilozima upućuju na najnovije podatke dostavljene Komisiji o provedbi fondova kohezijske politike te da izvijeste o napretku u uklanjanju glavnih razlika istaknutih u kontekstu europskog semestra.

Sustav CeSaR i dalje će se koristiti za praćenje provedbe preporuka za pojedine zemlje u državama članicama u kontekstu europskog semestra. Godišnjem izvješću o napretku trebalo bi priložiti sažeto izvješće iz sustava CeSaR o provedbi preporuka za pojedine zemlje (vidjeti tablicu I. Priloga smjernicama). Osim toga, tijekom trajanja Mehanizma za oporavak i otpornost države članice pozivaju se da prilože i sažeto izvješće preuzeto iz sustava FENIX (vidjeti tablicu II. Priloga ovim Smjernicama).

([45]) Odnosi se na sljedeće prioritete: i. pravedna zelena i digitalna tranzicija, uključujući usklađenost s Europskim zakonom o klimi, ii. socijalna i gospodarska otpornost, uključujući europski stup socijalnih prava, iii. energetska sigurnost i iv. prema potrebi izgradnja obrambenih sposobnosti.

PRILOG

Tablica I.

IZVJEŠĆA DRŽAVA ČLANICA IZ SUSTAVA CeSaR

Preporuka za pojedinu zemlju/godina/broj

Preporuka za pojedinu zemlju/godina/broj pododjeljka: tekst preporuke za pojedinu zemlju

Mjere	
Unos 1	
Unos 2	
Napomene	
Unos 1	
Unos 2	
Trenutačno stanje	
Unos 1	
Unos 2	

Tablica II.

IZVJEŠĆA DRŽAVA ČLANICA IZ SUSTAVA FENIX

(preuzeti iz sustava FENIX – nije obvezno)

Pododjeljak preporuke za pojedinu zemlju	Naziv mjere	Naziv ključne etape / ciljne vrijednosti	Datum (tromjesečje) dospijeća	Status u sustavu Fenix

Tablica III.

IZVJEŠĆIVANJE O PROVEDBI EUROPSKOG STUPA SOCIJALNIH PRAVA: GLAVNE MJERE I NJIHOV PROCIJENJENI UČINAK

Načelo stupa	Popis glavnih mjera koje doprinose	Procijenjeni učinak mjera (kvalitativni i/ili kvantitativni)
1. Obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje	1. 2. 3.	
2. Rodna ravnopravnost	1. 2. 3.	
3. Jednake mogućnosti	1. 2. 3.	

4.	Aktivna potpora zapošljavanju	1. 2. 3.	
5.	Sigurno i prilagodljivo zaposlenje	1. 2. 3.	
6.	Plaće	1. 2. 3.	
7.	Informacije o uvjetima zaposlenja i zaštita u slučaju dobivanja otkaza	1. 2. 3.	
8.	Socijalni dijalog i uključenost radnika	1. 2. 3.	
9.	Ravnoteža između poslovnog i privatnog života	1. 2. 3.	
10.	Zdravo, sigurno i dobro prilagođeno radno okruženje te zaštita podataka	1. 2. 3.	
11.	Skrb o djeci i potpora djeci	1. 2. 3.	
12.	Socijalna zaštita	1. 2. 3.	
13.	Naknade za nezaposlene	1. 2. 3.	
14.	Minimalni dohodak	1. 2. 3.	
15.	Dohodak u starosti i mirovine	1. 2. 3.	
16.	Zdravstvena skrb	1. 2. 3.	
17.	Uključenost osoba s invaliditetom	1. 2. 3.	
18.	Dugotrajna skrb	1. 2. 3.	

19. Stanovanje i pomoć beskućnicima	1. 2. 3.	
20. Dostupnost osnovnih usluga	1. 2. 3.	

Tablica IV.

IZVJEŠĆIVANJE O CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA: OPIS GLAVNIH MJERA I NJIHOV PROCIJENJENI UČINAK

Cilj održivog razvoja	Popis glavnih mjera koje doprinose	Procijenjeni učinak mjera (kvalitativni i/ili kvantitativni)
1. Svijet bez siromaštva	1. 2. 3.	
2. Svijet bez gladi	1. 2. 3.	
3. Dobro zdravlje i dobrobit	1. 2. 3.	
4. Kvalitetno obrazovanje	1. 2. 3.	
5. Rodna ravnopravnost	1. 2. 3.	
6. Čista voda i dobri sanitarni uvjeti	1. 2. 3.	
7. Čista energija po pristupačnoj cijeni	1. 2. 3.	
8. Dostojanstven rad i gospodarski rast	1. 2. 3.	
9. Industrija, inovacije i infrastruktura	1. 2. 3.	
10. Smanjenje nejednakosti	1. 2. 3.	
11. Održivi gradovi i naselja	1. 2. 3.	
12. Odgovorna potrošnja i proizvodnja	1. 2. 3.	

13. Klimatska politika	1. 2. 3.	
14. Život u vodi	1. 2. 3.	
15. Život na kopnu	1. 2. 3.	
16. Mir, pravda i snažne institucije	1. 2. 3.	
17. Partnerstvom do ciljeva	1. 2. 3.	